

# Studiekalender 2011/2012

For arkitektstudiet- alle

## 1. årskurs – Høstsemesteret:

- **Immatrikulering** tirsdag i uke 33 16. august
- **Oppstartuke** 15. - 26. august
- **Start for timeplanfestet undervisning** mandag i uke 35 29. august
- **Slutt for timeplanfestet undervisning** fredag i uke 47 25. november
- **Eksamensstart** torsdag i årskurs  
uke 48 1. desember
- **Eksamensslutt** onsdag i uke 51 21. desember

## 2. – 5. årskurs – Høstsemesteret:

- **Start for timeplanfestet undervisning** mandag i uke 34 22. august
- **Slutt for timeplanfestet undervisning** fredag i uke 47 25. november
- **Eksamensstart** torsdag i uke 48 1. desember
- **Eksamensslutt** onsdag i uke 51 21. desember

## Alle årskurs – Vårsemesteret:

- **Start for timeplanfestet undervisning** mandag i uke 2 9. januar
- **Påskeferie** fra mandag i uke 14 til og med tirsdag i uke 15 2. april – 10. april
- **Slutt for timeplanfestet undervisning** fredag i uke 19 11. mai
- **Eksamensstart** lørdag i uke 20 19. mai
- **Eksamensslutt** lørdag i uke 23 9. juni

## Utsatt eksamen 2012:

- Uke 33 og deler av eller hele uke 32

# INNHOOLD

<b>Studiehåndbøkene ved NTNU</b> .....	<b>2</b>
<b>Studieprogram ved fakultetet</b> .....	<b>2</b>
<b>Studieveiledning</b> .....	<b>3</b>
<b>Tilrettelegging</b> .....	<b>3</b>
<b>Studentdemokratiet</b> .....	<b>3</b>
<b>Helsetjenesten på Gløshaugen</b> .....	<b>4</b>
<b>Lov og reglementer</b> .....	<b>4</b>
Utdrag av lov om universiteter og høyskoler .....	5
Forskrift om studier ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) .....	10
Instruks for faglærere/stedfortredere ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) om tilstedeværelse i eksamenslokalet under skriftlig eksamen .....	18
<b>Generelt om studieplanene</b> .....	<b>19</b>
Undervisningsrommenes benevnelse og plassering .....	21
Fakultet for arkitektur og billedkunst .....	22
Institutt for byggekunst, form og farge .....	22
Institutt for byggekunst, historie og teknologi .....	22
Institutt for byggekunst, prosjektering og forvaltning .....	22
Institutt for byforming og planlegging .....	22
Kunstakademiet i Trondheim .....	22
Biblioteket for arkitektur/bygg/design .....	23
Biblioteket ved Kunstakademiet .....	23
Særbestemmelser – Masterstudiet i arkitektur .....	24
Spesifikk beskrivelse av karaktertrinnene for masterstudiet i arkitektur .....	29
Emnetabell 1. – 3. årskurs.....	30
Perspektivemner .....	30
4. og 5. årskurs Prosjekt- og kunnskapsemner .....	31
Emnetabell prosjektemne 4. og 5. årskurs .....	33
Emnetabell kunnskapsemne 4. og 5. årskurs.....	34
Særbestemmelser – Masterstudiet i Fysisk planlegging .....	36
Emnetabell – Masterstudiet i Fysisk planlegging .....	38
Særbestemmelser – Masterstudiet i Eiendomsutvikling og –forvaltning .....	39
Emnetabell – Masterstudiet i Eiendomsutvikling og –forvaltning.....	41
Særbestemmelser – Master of Science in Urban Ecological Planning.....	42
Emnetabell - Master of Science in Urban Ecological Planning .....	43
Særbestemmelser – Master of Science of Sustainable Architecture.....	44
Emnetabell - Master of Science of Sustainable Architecture .....	45
Særbestemmelser – Bachelor i billedkunst (BFA).....	46
Emnetabell – Bachelor i billedkunst .....	48
Perspektivemner .....	48
Særbestemmelser – Master i billedkunst (MFA) .....	50
Emnetabell – Master i billedkunst .....	52
Emner som Fakultet for arkitektur og billedkunst underviser for andre fakultet .....	53

## Studiehåndbøkene ved NTNU

Detaljert informasjon om de enkelte studiene finnes i studiehåndbøkene.

Det finnes følgende studiehåndbøker ved NTNU:

- Humanistiske studier
- Medisinstudiet
- Realfagstudier
- Teknologistudiet (sivilingeniørstudiet)
- Samfunnsvitenskapelige studier/Psykologistudiet/Lærerutdanningen
- Arkitektur- og billedkunststudiet
- P.H.D.studiet
- Engelskspråklige masterstudier

## Studieprogram ved fakultetet:

- **Masterstudiet i arkitektur - 5. årig**  
Undervisningen i masterstudiet i arkitektur er basert på læring ved øvingsoppgaver eller prosjektoppgaver. I de mer typiske kunnskapsemnene holdes ordinære forelesninger. De tre første årene av studiet er felles for alle studentene. I de to siste årene kan studentene velge blant emnetilbudet ved fakultetet eller andre fagmiljøer ved NTNU der dette kan inngå som en relevant del av utdanningen. Det siste semesteret arbeider studentene med en masteroppgave. Studiet tilbys ved Fakultet for arkitektur og billedkunst, og varer i 5 år.
- **Masterstudiet i arkitektur - 2. årig**  
Det 2-årige masterstudiet i arkitektur er et tilbud til kandidater med en bachelorgrad eller tilsvarende i arkitektur. Studiet er det samme som de to siste årene i det 5-årige masterstudiet i arkitektur.
- **Billedkunststudiet – Bachelor- og masterprogram**  
Billedkunststudiet er delt i et Bachelorprogram (3 år) og et Masterprogram (2 år). Studiet samler de tradisjonelle teknikkene maleri, tegning, skulptur og grafikk med nye intermediateknikker. Utdanningen legger vekt på å utvikle kreativitet hos studentene og sette kunstneriske prosesser inn i en teoretisk sammenheng. Studiet tilbys ved Fakultet for arkitektur og billedkunst.
- **Master i Fysisk planlegging**  
Masterprogrammet er et tilbud til kandidater med bachelorgrad fra ulike utdanninger, for eksempel arealplanlegging, ingeniørfag, formingsfag, transportfag, samfunnsfag, kulturminne, naturforvaltning/økologi, økonomi, administrasjon, ledelse og pedagogikk.  
  
Masterprogrammet gir kompetanse innen planutforming, planprosess og planleggingsmetoder. Masterprogrammet tilbys ved Fakultet for arkitektur og billedkunst.
- **Master i Eiendomsutvikling og -forvaltning**  
Masterprogrammet er tverrfaglig/multifakultær og tilbys i et samarbeid mellom Fakultet for arkitektur og billedkunst og Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi. Hovedfokus i studieprogrammet er utvikling og forvaltning av bygg, eiendommer og infrastruktur, og omfatter både organisatoriske, tekniske og økonomiske forhold. Det legges vekt på tverrfaglig arbeid, totalitet og livsløpsperspektiv knyttet til transformasjon av eksisterende byområder, tettsteder og enkelt bygninger.
- **Master of Science in Urban Ecological Planning**  
Masterprogrammet er et tilbud til kandidater med ulik bakgrunn innen planlegging. Studiet er basert på tverrfaglig prosjektundervisning. Masterprogrammet tilbys ved Fakultet for arkitektur og billedkunst.
- **Master of Science in Sustainable Architecture**  
Masterprogrammet er et tilbud til kandidater med ulik bakgrunn innen arkitektur, ingeniørvitenskap og planlegging. Studiet er basert på tverrfaglig prosjektundervisning.

## Studieveiledning

Studenter ved Fakultet for arkitektur og billedkunst, og de som overveier å begynne ved dette studiet, kan få informasjon og veiledning om studiet ved Studieavdelingen og ved fakultetet.

Både ved Studieavdelingen og ved fakultetet kan man få:

- informasjon om studiet
- drøfte spørsmål om studieteknikk og utdanningsplaner
- drøfte problemer av mer personlig art

Ved fakultetet vil man i tillegg få:

- orientering som gir grunnlag for valg av studieretning og hovedprofil
- individuell veiledning og råd i spørsmål om spesielle studieopplegg.

Studieveiledning ved fakultetet: Helge Gravås Tlf.: 73 59 57 69  
Gunnar Parelius Tlf.: 73 59 50 96

E-mail: [helge.gravas@ntnu.no](mailto:helge.gravas@ntnu.no)  
E-mail: [gunnar.parelius@ntnu.no](mailto:gunnar.parelius@ntnu.no)

## Tilrettelegging

NTNU ønsker å legge forholdene til rette for studenter med behov for tilrettelegging, enten de er funksjonshemmet eller har kroniske sykdommer eller skader. NTNU jobber for å utforme universelle løsninger som skal inkludere alle studenter, men av og til kan det være behov for individuell tilrettelegging.

NTNU tilbyr:

- individuell rådgivning og behovsutredning
- tilrettelegging av eksamen og i studiesituasjonen etter behov
- informasjon og veiledning om øvrige tjenester (bolig, hjelpemidler, transport)
- veiledning i forhold til overgangen fra høyere utdanning til arbeidslivet

Rådgivningstjenesten kan treffes på følgende steder:

Studentservice, Dragvoll (tlf. 73 59 67 00)

Studentservice, Gløshaugen (tlf. 73 59 52 00)

E-post: <http://ntnu.no/studier/tilrettelegging@adm.ntnu.no>

Mer informasjon finnes på rådgivningstjenestens nettsider: <http://www.ntnu.no/studier/tilrettelegging>

For tilrettelegging av eksamen sendes egen søknad til Eksamenskontoret. Søknadsfrist er 15. februar for våreksamen og 15. september for høsteksamen. Dokumentasjon fra for eksempel lege, logoped eller annen behandler skal være vedlagt søknaden. Søknadsskjema med skjema for legeattest kan hentes hos rådgivningstjenesten ved Studentservice, eller kan lastes ned fra rådgivningstjenestens nettside. Spørsmål om tilrettelegging av eksamen rettes til rådgivningstjenesten.

Kontaktperson ved fakultetet: Helge Gravås Tlf.: 73 59 57 69  
Gunnar Parelius Tlf.: 73 59 50 96

E-mail: [helge.gravas@ntnu.no](mailto:helge.gravas@ntnu.no)  
E-mail: [gunnar.parelius@ntnu.no](mailto:gunnar.parelius@ntnu.no)

Mer informasjon om tilrettelagt eksamen finnes på nettsider <http://www.ntnu.no/studenterservice/tilrettelegging/eksamen>

## Studentdemokratiet

### Studenttinget NTNU (STi)

Studenttinget (STi) er det øverste studentorganet ved NTNU. Studenttinget er det studentorganet som taler studentenes sak opp mot Styret og sentrale myndigheter.

Organet består av 25 studentrepresentanter fra alle fakultetene. Representantene er fordelt etter hvor mange studenter de enkelte fakultetene har, og alle fakulteter skal ha minst en representant. Organet velger selv leder, fag- og forskningspolitisk nestleder og organisatorisk nestleder som driver studentpolitikk på heltid.

Studenttinget har kontor på rom 121, Sentralbygg I, på Gløshaugen, telefon 73 59 32 88, telefax 73 59 14 44, og

E-mail: [sti@org.ntnu.no](mailto:sti@org.ntnu.no). Nettside: [www.studenttinget.no](http://www.studenttinget.no)

### Studentrådet ved Fakultet for arkitektur og billedkunst

Arkitekturstudentene har et studentråd som tar seg av saker som berører studentene. Klassetillits-representantene er kontaktpersoner overfor studentene. Studentrådet har høringsrett overfor Fakultetet.

Adresse: Sentralbygg II, 2. etg. (rett over Tapir mat), tlf. 73 59 54 96. Epost: [studentrad\\_ab@org.ntnu.no](mailto:studentrad_ab@org.ntnu.no)

## Helsetjenesten på Gløshaugen

Helsetjenesten driver vanlig legepraksis, henviser til spesialister og poliklinikker, samt ordner med innleggelse i sykehus. All henvendelse til lege eller psykolog skjer gjennom Ekspedisjonen i Helsetjenestens paviljong, Richard Birkelands vei 5 - Gløshaugen  
tlf. 73 59 32 80.

## Lov og reglementer

- Utdrag av Lov om universiteter og høyskoler.
- Forskrift om studier ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU).
- Instruks for faglærere/stedfortredere ved NTNU om tilstedeværelse i eksamenslokalet under skriftlig avsluttende eksamen.

## Utdrag av lov om universiteter og høyskoler

Fullstendig Lov om universiteter og høyskoler finnes på: <http://www.lovddata.no/all/hl-20050401-015.html>

### Kapittel 3. Faglige bestemmelser – akkreditering

#### § 3-4. Generell godkjenning

NOKUT avgjør, etter søknad fra enkeltpersoner, om utdanning fra utenlandske høyere utdanningsinstitusjon eller norsk institusjon som ikke går inn under loven, skal gis generell godkjenning slik at utdanningen i nivå og omfang godkjennes som likestilt med akkreditert norsk høyere utdanning. Departementet kan gi forskrift om saksbehandling og klageadgang etter denne bestemmelsen.

Endret ved lov 12 des 2008 nr. 105 (i kraft 1 jan 2009 iflg. Res. 12 des 2008 nr. 1340)

#### § 3-5. Godskriving og faglig godkjenning

(1) Universiteter og høyskoler som tilbyr akkrediterte studier etter denne lov, skal godskrive beståtte emner, fag, eksamener eller prøver fra andre universiteter og høyskoler som tilbyr akkrediterte studier med samme antall studiepoeng i den utstrekning de oppfyller de faglige krav for en bestemt eksamen, grad eller utdanning ved institusjonen. Vedkommende institusjon skal påse at det ikke gis dobbel uttelling for samme faginnhold.

(2) Universiteter og høyskoler som tilbyr akkrediterte studier etter denne lov, kan gi fritak for deler av utdanning på grunnlag av annen velegnet eksamen eller prøve. Dokumentasjon av realkompetanse kan også gi grunnlag for fritak. Departementet kan pålegge institusjonene å samordne sin praksis.

(3) Universiteter og høyskoler som er akkrediterte etter denne lov avgjør selv søknader fra enkeltpersoner om godkjenning av annen høyere utdanning som faglig jevn god med utdanning som tilbys ved den enkelte institusjon. Godkjenning etter denne bestemmelsen gir rett til å bruke den tittel som er fastsatt for den utdanningen det er jevnført med.

(4) I særlige tilfeller kan godkjenning etter tredje ledd gis helt eller delvis på grunnlag av kunnskaper som er dokumentert på annen måte enn ved eksamen. Prøve til kontroll av de dokumenterte kunnskaper eller tilleggsprøve kan kreves avlagt.

(5) NOKUT har ansvar for å formidle informasjon om institusjonenes vedtak om godkjenning av høyere utdanning etter tredje ledd og skal legge til rette for samordnet nasjonal praksis. Departementet kan i forskrift gi regler om NOKUTs ansvar og myndighet.

(6) For vurdering av utenlandsk doktorgrad i andre tilfeller enn ved søknad på utlyst stilling ved institusjonen, kan styret ved institusjonen fastsette at søkeren skal betale et vederlag som dekker institusjonens utgifter for vurderingen.

(7) Departementet kan gi forskrift om saksbehandling og klageadgang etter denne bestemmelsen.

Endret ved lov 12 des 2008 nr. 105 (i kraft 1 jan 2009 iflg. Res. 12 des 2008 nr. 1340)

#### § 3-6. Krav for opptak til høyere utdanning

(1) Det generelle grunnlag for opptak som student (generell studiekompetanse) er fullført og bestått norsk videregående opplæring med de krav til fagsammensetning og timefordeling som departementet fastsetter. Departementet kan fastsette at også annen høvelig utdanning eller kombinasjon av utdanning og yrkespraksis skal være generelt opptaksgrunnlag. Institusjonen skal vurdere om søkere har kvalifikasjoner likeverdig med de fastsatte krav for opptak.

(2) Institusjonene kan gi søkere som er 25 år eller eldre i opptaksåret, opptak til enkeltstudier dersom de på grunnlag av realkompetanse har de nødvendige kvalifikasjoner for vedkommende studium. Departementet kan gi nærmere regler om dokumentasjon, saksbehandling og eventuell samordning.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette at institusjonene i særskilte tilfeller kan gjøre unntak fra bestemmelsen om generell studiekompetanse for søkere under 25 år.

(4) Departementet kan i forskrift unnta enkelte studier eller fag fra kravene til generell studiekompetanse.

(5) Departementet kan i forskrift fastsette spesielle opptakskrav når hensynet til gjennomføringen av studiet gjør dette nødvendig.

(6) Den som er tatt opp som student ved en institusjon under loven, har adgang til åpne studier ved de øvrige, så fremt opptakskravet er generell studiekompetanse og søkeren ikke er tatt opp med hjemmel i andre, tredje eller fjerde ledd.

(7) Styret kan fastsette faglige minstekrav ved opptak til høyere grads studier.

#### § 3-7. Studentopptak

(1) Departementet kan gi forskrift om nasjonal samordning av opptak.

(2) Departementet kan gi forskrift om klagebehandling og rangering av søkerne.

(3) Det skal være eget opptak til høyere grads studier.

(4) Departementet kan fastsette adgangsregulering når det er nødvendig etter en samlet vurdering av utdanningen i landet.

(5) Når kapasitetshensyn eller ressurs-hensyn krever det, kan styret selv regulere adgangen til det enkelte studium eller deler av det, innenfor de rammer og mål som gis av departementet.

(6) Bruk av falske vitnemål eller andre falske dokumenter er forbudt. Tilsvarende gjelder for dokumenter utstedt fra falske institusjoner. Departementet kan i forskrift gi utfyllende bestemmelser om hva som anses som falske vitnemål, falske dokumenter og dokumenter utstedt fra falske institusjoner etter denne bestemmelsen.

(7) Dersom en institusjon under denne lov, NOKUT eller Samordna opptak oppdager at en søker har levert falske vitnemål eller andre falske dokumenter eller dokumenter utstedt fra falske institusjoner, skal de gjensidig informere hverandre etter at forholdet er anmeldt til politiet. Departementet kan i forskrift gi utfyllende bestemmelser om informasjonsutvekslingen mv.

(8) Den som har søkt opptak eller godkjenning etter §§ 3-4 og 3-5 ved bruk av falskt vitnemål eller andre falske dokumenter eller dokumenter utstedt fra falske institusjoner, vil få nevnte papirer inndratt og vil ikke gis opptak eller få godkjent utdanning i inntil ett år. Vedtak om inndragning og vedtak om karantenetid etter denne bestemmelse treffes av styret selv eller institusjonens klagenemnd med to tredels flertall. Departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av departementet, jf. § 5-1 sjuende ledd, er klageinstans.

(9) Dersom en institusjon har rekruttert utenlandske studenter ved å benytte eksterne formidlingstjenester, har institusjonen ansvar for

- a) at studentene har fått tilfredsstillende informasjon om de studier vedkommende er opptatt til, herunder om studiets oppbygging, hvilken tid studiet er normert til og hvilke faglige krav som stilles.
- b) at studenten har fått tilfredsstillende informasjon om lærestedet, herunder om institusjonens ulike tilbud til studenter.
- c) å være informert om på hvilken måte studenten er rekruttert og på hvilke betingelser tjenesten er tilbudt studenten.

Endret ved lov 12 des 2008 nr. 105 (i kraft 1 jan 2009 iflg. Res. 12 des 2008 nr. 1340)

### **§ 3-8. Undervisning**

(1) Studieåret er normalt 10 måneder. Styret fastsetter undervisningsterminene. Et fullt studieår er normert til 60 studiepoeng.

(2) Forelesninger er som hovedregel offentlige. Når forelesningenes art tilsier det, eller det er fastsatt egenbetaling for det aktuelle fag eller studium, kan styret likevel bestemme at visse forelesninger bare skal være for institusjonens studenter eller visse grupper av studenter.

### **§ 3-9. Eksamen og sensur**

- (1) Universiteter og høyskoler skal sørge for at kandidatens kunnskaper og ferdigheter blir prøvet og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte. Vurderingen skal også sikre det faglige nivå ved vedkommende studium. Det skal være ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene.
- (2) Styret oppnevner sensor ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering når resultatet inngår på vitnemålet eller innregnes i karakter for vedkommende studium. Det skal være minst to sensorer, hvorav minst én ekstern, ved bedømmelse av kandidatens selvstendige arbeid i høyere grad.
- (3) Den muntlige del av eksamener og prøver skal være offentlig med mindre hensynet til gjennomføringen av eksamenen eller prøven tilsier noe annet. Styret kan gjøre unntak fra regelen om offentlig eksamen i det enkelte tilfelle etter ønske fra vedkommende eksamenskandidat, når tungtveiende hensyn taler for det.
- (4) Sensuren skal foreligge innen tre uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid. Styret selv kan gjøre unntak for enkelteksamener og kan i midlertidig forskrift etter sjuende ledd fastsette en lengre frist når det ikke er mulig å skaffe det antall kvalifiserte sensorer som er nødvendig for å avvikle sensuren på tre uker. Styret selv kan i forskrift etter sjuende ledd fastsette lengre frist for avhandlinger og tilsvarende større skriftlige arbeider.
- (5) Ved ny sensurering etter §§ 5-2 og 5-3 benyttes minst to nye sensorer, hvorav minst én ekstern. Endring kan gjøres både til gunst og ugunst for klager. Hvis den endelige karakter er fastsatt på grunnlag av både skriftlig og muntlig prøve og klager får medhold i klage på sensuren over den skriftlige del av eksamenen, holdes ny muntlig prøve til fastsetting av endelig karakter.
- (6) Vurderingsuttrykket ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering skal være bestått/ikke bestått eller en gradert skala med fem trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått.
- (7) Styret selv gir forskrift om avleggelse av og gjennomføring av eksamener og prøver, herunder vilkår for å gå opp til eksamen eller prøve på nytt og for adgang til ny praksisperiode og bestemmelser om oppmelding og vilkår for oppmelding. For utdanninger med nasjonale rammeplaner fastsatt etter § 3-2 annet ledd må forskriften ta utgangspunkt i de eventuelle generelle bestemmelser om eksamen og sensur som gis i rammeplanen. Styret kan delegerere til avdeling eller grunnenhet å gi utfyllende regler om forhold som er særegne for den enkelte eksamen.

Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 96 (i kraft 1 aug 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 676)

### **§ 3-10. Rett til å gå opp til eksamen**

- (1) Den som oppfyller kravene til opptak, jf. § 3-6, og andre krav for å gå opp til eksamen i vedkommende fag eller studium, har rett til å gå opp til eksamen. Dette gjelder også studenter som ikke er opptatt ved faget eller studiet.
- (2) Oppmelding etter denne paragraf kan nektes dersom kandidaten ikke har fulgt obligatorisk undervisning eller gjennomført obligatorisk praksis.
- (3) Styret gir forskrift om adgangen til å gå opp til eksamen, og kan fastsette særskilt oppmeldingsfrist for kandidater som går opp til eksamen uten å være tatt opp som student.
- (4) Styret kan fastsette at eksamenskandidater som ikke er tatt opp som studenter til vedkommende studium, skal betale et vederlag som dekker institusjonens merutgifter ved å holde eksamen for denne gruppen eller eventuell egenbetaling fastsatt for studiet eller faget. Departementet kan gi forskrift om egenbetaling etter denne bestemmelsen.

### **§ 3-11. Vitnemål**

- (1) Institusjonen utferdiger vitnemål om fullført utdanning. Samtidig skal det utferdiges Diploma Supplement. NOKUT kan gi retningslinjer for innholdet i Diploma Supplement.
- (2) Den som ikke har avsluttet utdanning, skal på anmodning gis karakterutskrift for de eksamener eller prøver som han eller hun har bestått.
- (3) For en kandidat som går opp til eksamen etter § 3-10 første ledd annet punktum, skal det angis på vitnemål eller karakterutskrift dersom kandidatens kunnskaper og ferdigheter er prøvet på en annen måte enn for studenter som er tatt opp ved studiet.
- (4) Det skal fremgå av vitnemålet dersom utdanningen er gitt i samarbeid med andre institusjoner, jf. § 3-2 første ledd.
- (5) Institusjonen skal tildele autorisasjon for helsepersonell i forbindelse med utstedelse av vitnemål, i den utstrekning det er fastsatt i forskrift gitt i medhold av lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v.

## **Kapittel 4. Studentenes rettigheter og plikter**

### **§ 4-1. Studentorgan**

- (1) Studentene ved universiteter og høyskoler kan opprette et studentorgan for å ivareta studentenes interesser og fremme studentenes synspunkter overfor institusjonens styre. Tilsvarende kan studenter ved den enkelte avdeling eller grunnenhet opprette studentorgan for denne.
- (2) Ved valg til organ som nevnt i første ledd skal det avholdes urnvalg blant studentene, med mindre det i allmøte enstemmig er bestemt noe annet. Et vedtak om annen valgordning enn urnvalg gjelder kun for første påfølgende valg.

(3) Institusjonen skal legge forholdene til rette slik at studentorganene kan drive sitt arbeid på en tilfredsstillende måte. Omfanget av tilretteleggingen skal spesifiseres i en avtale mellom institusjonen og det øverste studentorgan.

(4) Studentorganene skal høres i alle saker som angår studentene på det aktuelle nivå.

#### **§ 4-2. Utdanningsplan**

Mellom institusjonen og studenter som tas opp til studier av 60 studiepoengs omfang eller mer, skal det utarbeides en utdanningsplan. Utdanningsplanen skal inneholde bestemmelser om institusjonens ansvar og forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor institusjonen og medstudenter. Departementet kan gi forskrift om innhold i utdanningsplan.

#### **§ 4-3. Læringsmiljø**

(1) Styret har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø. Styret skal, i samarbeid med studentsamskipnadene, legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og arbeide for å bedre studentvelferden på lærestedet.

(2) Styret har ansvar for at læringsmiljøet på institusjonen, herunder det fysiske og psykiske arbeidsmiljø, er fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. I utformingen av det fysiske arbeidsmiljøet skal det, så langt det er mulig og rimelig, sørges for

- a) at lokaler, adkomstveier, trapper mv. er dimensjonert og innredet for den virksomhet som drives.
- b) at lokalene har gode lys- og lydforhold og forsvarlig inneklima og luftkvalitet.
- c) at lokalene blir vedlikeholdt og er rene og ryddige.
- d) at lokalene er innredet slik at uheldige fysiske belastninger for studentene unngås.
- e) at virksomheten er planlagt slik at skader og ulykker forebygges.
- f) at tekniske innretninger og utstyr er forsynt med verneinnretninger og blir vedlikeholdt slik at studentene er vernet mot skader på liv og helse.
- g) at lokaler, adkomstveier, sanitæranlegg og tekniske innretninger er utformet på en slik måte at funksjonshemmede kan studere ved institusjonen.
- h) at læringsmiljøet er innrettet for studenter av begge kjønn.
- i) at læringsmiljøet er utformet etter prinsippet om universell utforming.

Departementet kan i forskrift gi utfyllende bestemmelser om krav til læringsmiljøet.

(3) Ved institusjonen skal det være et læringsmiljøutvalg som skal bidra til at bestemmelsene i første og annet ledd blir gjennomført. Utvalget skal delta i planleggingen av tiltak vedrørende læringsmiljø, og nøye følge utviklingen i spørsmål som angår studentenes sikkerhet og velferd. Styret kan tillegge utvalget også andre oppgaver. Læringsmiljøutvalget skal holdes orientert om klager som institusjonen mottar fra studenter vedrørende læringsmiljøet. Læringsmiljøutvalget kan gi uttalelser om disse forholdene. Læringsmiljøutvalget skal gjøres kjent med pålegg og andre enkeltvedtak som Arbeidstilsynet treffer. Læringsmiljøutvalget rapporterer direkte til styret, og skal hvert år avgi rapport om institusjonens arbeid med læringsmiljø. Studentene og institusjonen skal ha like mange representanter hver i utvalget. Utvalget velger hvert år leder vekselvis blant institusjonens og studentenes representanter.

(4) Institusjonens arbeid med læringsmiljøet skal dokumenteres og inngå som en del av institusjonens interne system for kvalitetssikring etter § 1-6.

(5) Institusjonen skal, så langt det er rimelig, legge studiesituasjonen til rette for studenter med særskilte behov. Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles ved det enkelte studium.

(6) Arbeidstilsynet fører tilsyn med at kravene i annet ledd overholdes. Arbeidsmiljøloven kapittel 18 om tilsyn og tvangsmidler mv. gjelder tilsvarende så langt det passer. Departementet kan gi forskrift med utfyllende bestemmelser om tilsyn og tvangsmidler for å fremme overholdelse av denne paragraf.

Endret ved lov 21 des 2005 nr. 121 (i kraft 1 jan 2006).

#### **§ 4-4. Studentenes representasjon i institusjonens organer**

(1) Studentene skal ha minst 20 prosent av medlemmene i alle kollegiale organ som tildeles beslutningsmyndighet. Der dette ikke utgjør mer enn ett medlem, skal studentene ha rett til å møte med ytterligere en student med tale- og forslagsrett.

(2) Bestemmelsen i første ledd kan fravikes dersom det delegerende organ enstemmig bestemmer noe annet.

#### **§ 4-5. Rett til fødselspermisjon**

(1) En student som får barn under studiene, skal gis rett til permisjon fra studiene under svangerskap og til omsorg for barn. Studenten skal ha rett til å gjenoppta sine studier på tilsvarende nivå som før permisjonen. Bestemmelsene i arbeidsmiljøloven §§ 12-1 til 12-5 og § 12-7 gjelder så langt de passer.

(2) Universiteter og høyskoler skal legge til rette for at studenter som er i permisjon etter første ledd, kan gjenoppta sine studier så raskt som mulig etter endt permisjon.

Endret ved lov 21 des 2005 nr. 121 (i kraft 1 jan 2006).

#### **§ 4-6. Studentenes taushetsplikt**

En student som i studiesammenheng får kjennskap til noens personlige forhold, har taushetsplikt etter de regler som gjelder for yrkesutøvere på vedkommende livsområde. Institusjonen skal utarbeide taushetsplikterklæring som må underskrives av de studenter dette er aktuelt for.

#### **§ 4-7. Annullering av eksamen eller prøve**

(1) Styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, kan annullere eksamen eller prøve eller godkjenning av kurs hvis kandidaten

- a) ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden har skaffet seg adgang til å gå opp til vedkommende eksamen eller prøve, eller til å delta i vedkommende kurs, eller
- b) har forsøkt å fuske eller forsettlig eller grovt uaktsomt har fusket ved avleggelsen av, eller forut for endelig sensur av, vedkommende eksamen eller prøve, eller under gjennomføringen av vedkommende kurs.



- (2) Styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, kan annullere godskrivning eller godkjenning av utdanning, eller fritak for eksamen eller prøve, hvis kandidaten har oppnådd dette ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden.
- (3) Vedtak om annullering etter første og annet ledd kan påklages til departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, jf. § 5-1 sjuende ledd.
- (4) Adgangen til annullering foreldes ikke.
- (5) Etter avgjørelse om annullering pliktes eventuelt vitnemål eller karakterutskrift tilbakelevert institusjonen. Blir ikke vitnemålet eller karakterutskriften tilbakelevert institusjonen i rett tid, kan denne kreve namsmannens hjelp til tilbakelevering i samsvar med reglene i tvangsfullbyrdslovens kap. 13.
- (6) Hvis vitnemålet kan danne grunnlag for autorisasjon for yrkesutøving, skal institusjonen gi melding om annulleringen til vedkommende myndighet.
- (7) Andre institusjoner under denne lov kan informeres om annullering av eksamen eller prøve. Departementet kan gi nærmere regler om informasjonsrutiner mv.

Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 96 (i kraft 1 aug 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 676).

#### **§ 4-8. Utestenging og bortvisning**

- (1) En student som tross skriftlig advarsel fra styret gjentatte ganger opptrer på en måte som virker grovt forstyrrende for medstudenters arbeid eller for virksomheten ved institusjonen ellers, kan etter vedtak av styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, bortvises fra nærmere bestemte områder ved institusjonen for inntil ett år. Hvis en student etter skriftlig advarsel fra styret fortsatt ikke respekterer slik bortvisning, kan styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, utestenge ham eller henne fra studiet og fratras retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner under denne lov i inntil ett år. Andre universiteter og høyskoler under denne lov skal informeres om vedtaket.
- (2) En student som grovt klanderverdig har opptrådt på en slik måte at det er skapt fare for liv eller helse for pasienter, klienter, barnehagebarn, elever eller andre som studenten har å gjøre med som del i klinisk undervisning eller praksisopplæring, eller som gjør seg skyldig i grove brudd på taushetsplikt eller i grovt usømmelig opptreden overfor disse, kan etter vedtak av styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, utestenges fra studier med klinisk undervisning og praksisopplæring og fratras retten til å gå opp til eksamen i disse studiene ved institusjoner under denne lov i inntil tre år. Andre universiteter og høyskoler under denne lov skal informeres om vedtaket. Institusjonen skal informere Sosial- og helsedirektoratet om utestenging etter dette alternativ når det gjelder studenter som følger utdanninger som kan utløse rett til autorisasjon etter helsepersonelloven § 48 første ledd.
- (3) En kandidat som har opptrådt slik som beskrevet i § 4-7 første eller annet ledd, kan ved vedtak av styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, utestenges fra institusjonen og fratras retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner under denne lov i inntil ett år. Departementet gir nærmere regler om informasjonsrutiner mv.
- (4) Vedtak om bortvisning eller utestenging treffes med minst to tredels flertall. Vedtak om slik reaksjon kan påklages av studenten etter reglene i forvaltningsloven. Departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, jf. § 5-1 sjuende ledd, er klageinstans.
- (5) Kandidaten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak om bortvisning eller utestenging er reist, eventuelt fra skriftlig advarsel etter første ledd er gitt. Utgiftene til dette dekkes av institusjonen.

Endret ved lov 12 des 2008 nr. 105 (i kraft 1 jan 2009 iflg. Res. 12 des 2008 nr. 1340), 19 juni 2009 nr. 96 (i kraft 1 aug 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 676)

#### **§ 4-9. Utestenging grunnet straffbare forhold - politiattest**

- (1) I studier der studenter kommer i kontakt med pasienter, klienter, barnehagebarn, elever eller andre som del av klinisk undervisning eller praksisopplæring, kan det kreves at studentene legger frem politiattest ved opptak til, eller underveis i studiet.
- (2) Politiattesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep, grove voldsforbrytelser eller straffbare forhold vedrørende besittelse og bruk eller omsetning av narkotiske stoffer eller medikamenter. Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer yrkesutøving, gjelder disse tilsvarende for studenter som deltar i praksisopplæring eller klinisk undervisning.
- (3) Den som er dømt for forhold som innebærer at hun eller han må anses som uskikket til å delta i arbeid med pasienter, klienter, barnehagebarn, elever eller andre, kan utestenges fra praksisopplæring eller klinisk undervisning hvor slik deltakelse må anses som uforvarselig på grunn av den kontakt studenten får med disse i denne forbindelse.
- (4) Den som er siktet eller tiltalt for straffbart forhold som omtalt i annet ledd, jf. åttende ledd, kan utestenges fra praksisopplæring eller klinisk undervisning til rettskraftig dom foreligger eller saken er henlagt, hvis dette er nødvendig av hensyn til sikkerhet eller behandlingsmiljø for pasienter, klienter, barn, elever eller andre som studenten vil komme i kontakt med i denne forbindelse.
- (5) En nasjonal nemnd oppnevnt av departementet avgjør, etter uttalelse fra styret selv eller institusjonens klagenemnd, om studenten skal nektes retten til å delta i klinisk undervisning eller praksisopplæring. Forvaltningsloven § 42 gjelder tilsvarende. Nemnda skal ha fem medlemmer. Lederen skal fylle de lovbestemte kravene til lagdommer, og to av medlemmene skal oppnevnes etter forslag fra studentenes organisasjoner.
- (6) Departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, jf. § 5-1 sjuende ledd, er klageinstans for nemndas vedtak.
- (7) Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak om utestenging fra klinisk undervisning eller praksisopplæring er reist i den nasjonale nemnda. Utgiftene til dette dekkes av institusjonen.
- (8) Kongen gir forskrifter om hvilke studier som skal omfattes av første ledd, om hvilke straffbare forhold som kan føre til utestenging, og om saksbehandlingen.

#### **§ 4-10. Utestenging etter skikkethetsvurdering**

- (1) Kongen kan fastsette at i enkelte utdanninger skal institusjonen vurdere om den enkelte student er skikket for yrket. Skikkethetsvurdering skal foregå gjennom hele studiet.
- (2) Vitnemål for fullført utdanning forutsetter at studenten er vurdert som skikket for yrket.
- (3) Styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, kan etter innstilling fra en egen skikkethetsnemnd vedta at en student ikke er skikket for yrket. En student som ikke er skikket for yrket, kan utestenges fra studiet.

(4) Vedtak om at en student ikke er skikket og om utestenging, treffes med minst to tredels flertall. Vedtak kan påklages av studenten etter reglene i forvaltningsloven. Departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, jf. § 5-1 sjuende ledd, er klageinstans.

(5) Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak er reist i skikkethetsnemnda. Utgiftene til dette dekkes av institusjonen.

(6) Departementet gir forskrift om skikkethetsvurdering i de enkelte utdanninger.

#### **§ 4-11. Domstolsprøving av vedtak om bortvisning eller utestenging**

(1) Studentene kan bringe vedtak om bortvisning, utestenging og skikkethetsvurdering inn for prøving ved tingretten i den rettskrets institusjonens administrasjon har sitt sete. Slikt søksmål må reises innen tre måneder etter at endelig vedtak foreligger.

(2) Forliksmegling foretas ikke. Institusjonen dekker alle omkostninger ved søksmålet, herunder også honorar til saksøkers advokat.

(3) Retten kan prøve alle sider av vedtaket.

## **Kapittel 5. Klage**

### **§ 5-1. Klagenemnd og særskilte nasjonale klageorgan**

(1) Universiteter og høyskoler skal opprette en klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak og, etter styrets bestemmelse, andre klagesaker for kandidatene.

(2) Klagenemnda skal ha fem medlemmer med personlige varamedlemmer. Leder og varamedlem for leder skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere. Leder og varamedlem for leder skal ikke være ansatt ved institusjonen. To av medlemmene skal være studenter.

(3) Representanter for institusjonens eier eller medlem av institusjonens styre kan ikke være medlem av klagenemnda.

(4) Klagenemnda er vedtaksfør når lederen eller varamedlem for leder og to andre medlemmer er til stede.

(5) Klagenemndas vedtak i klagesaker kan ikke påklages.

(6) Departementet kan gi forskrift om saksbehandlingen i klagesaker.

(7) Departementet kan opprette særskilte nasjonale klageorgan som skal behandle klager over enkeltvedtak for bestemte områder.

Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 96 (i kraft 1 aug 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 676)

### **§ 5-2. Klage over formelle feil ved eksamen**

(1) Den som har vært oppe til eksamen eller prøve, kan klage over formelle feil innen tre uker etter at han eller hun er eller burde være kjent med det forhold som begrunner klagen. Slik klage avgjøres av styret selv eller institusjonens klagenemnd.

(2) Hvis det er begått feil som kan ha hatt betydning for kandidatens prestasjon eller bedømmelsen av denne, skal sensurvedtaket oppheves. Hvis feilen kan rettes opp ved ny sensur av innleverte arbeider, foretas ny sensurering. I motsatt fall holdes ny eksamen eller prøve med nye sensorer. Karakterfastsetting ved ny sensurering etter denne paragraf kan påklages etter reglene i § 5-3.

(3) Er krav om begrunnelse for eller klage over karakterfastsettingen fremsatt, løper klagefristen etter denne paragraf fra kandidaten har fått begrunnelsen eller endelig avgjørelse av klagen foreligger.

(4) Finner styret eller klagenemnden at det er begått formelle feil, og det er rimelig å anta at dette kan ha hatt betydning for en eller flere kandidaters prestasjon eller bedømmelse av denne, kan det bestemmes at det skal foretas ny sensurering eller holdes ny eksamen eller prøve.

Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 96 (i kraft 1 aug 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 676)

### **§ 5-3. Klage over karakterfastsetting - rett til begrunnelse**

(1) Kandidaten har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsettingen av sine prestasjoner. Ved muntlig eksamen eller bedømmelse av praktiske ferdigheter må krav om slik begrunnelse fremsettes umiddelbart etter at karakteren er meddelt. Ved annen bedømmelse må krav om begrunnelse, dersom kandidaten får meddelt karakteren elektronisk og kan fremsette krav om begrunnelse på tilsvarende måte, fremsettes innen én uke fra karakteren ble kunngjort. Ved annen type kunngjøring må krav om begrunnelse fremsettes innen én uke fra kandidaten fikk kjennskap til karakteren, likevel ikke mer enn tre uker fra karakteren ble kunngjort.

(2) Begrunnelse skal normalt være gitt innen to uker etter at kandidaten har bedt om dette. I begrunnelsen skal det gjøres rede for de generelle prinsipper som er lagt til grunn for bedømmelsen og for bedømmelsen av kandidatens prestasjon. Begrunnelse gis muntlig eller skriftlig etter sensors valg.

(3) Hvis det er gitt skriftlige retningslinjer for bedømmelsen, skal disse være tilgjengelige for kandidatene etter at karakterer er fastsatt.

(4) En kandidat kan klage skriftlig over karakteren for sine egne prestasjoner innen tre uker etter at eksamensresultat er kunngjort. Ny sensurering skal da foretas. Er krav om begrunnelse for karakterfastsetting eller klage over formelle feil ved oppgavegiving, eksamensavvikling eller gjennomføring av vurderingen fremsatt, løper klagefristen etter denne paragraf fra kandidaten har fått begrunnelsen eller endelig avgjørelse av klagen foreligger. Ved bruk av løpende vurdering kan institusjonen bestemme om kandidaten skal fremsette klage etter vurdering av separat prøve, oppgave eller annen vurdering, eller om klage skal fremsettes når resultatet fra fag, emne eller emnegruppe er kunngjort.

(5) Bedømmelse av muntlig prestasjon og vurdering av praksisopplæring eller lignende som etter sin art ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages. Forprøver kan bare påklages når prøven ikke er bestått.

(6) Karakterfastsetting ved ny sensurering etter denne paragraf kan ikke påklages.

Endret ved lov 12 des 2008 nr. 105 (i kraft 1 jan 2009 iflg. Res. 12 des 2008 nr. 1340), Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 96 (i kraft 1 aug 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 676)

## Forskrift om studier ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU).

Fastsatt av styret ved NTNU 7. desember 2005 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-3, § 3-4, § 3-5, § 3-9, § 3-10 og § 5-3. Endret ved forskrifter 24 jan 2006 nr. 120, 12 okt 2006 nr. 1156. Endret ved forskrifter 22. mai 2008 og 30. april 2011.

## Kapittel 1. Formål, virkeområde og definisjoner

### § 1. Virkeområde og formål

1. Forskriften gjelder for alle studier ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU).
2. Forskriften gir regler om organisering av studier, gjennomføring av vurderinger, krav for tildeling av grader og bestemmelser om universitetets og studentenes rettigheter og plikter ved NTNU. Forskriften skal sikre en forsvarlig gjennomføring av studiene og vurderingene ved NTNU.

### § 2. Definisjoner

<i>avsluttende eksamen</i>	En vurderingsform som normalt er lagt til slutten av semesteret og som blir gjennomført under kontrollerbare forhold. Når avsluttende eksamen blir holdt, er det som regel den siste vurderingen av studenten i et emne eller en emnegruppe.
<i>emne</i>	Den minste enheten en student kan vurderes i og som fører til en sluttarakter. Emnet er gitt et omfang målt i studiepoeng. Emnet inneholder aktiviteter som kan danne grunnlag for vurdering. Aktivitetene kan være obligatoriske.
<i>fag</i>	Samling av emner under én felles betegnelse i en studieplan.
<i>hovedprofil</i>	Emner som gjennom studieplanen er definert til å høre faglig sammen og som kan utfylle hverandre slik at de omfatter og går ut over grunnivået i et studieprogram. Dersom et masterprogram bygger på en fullført bachelorgrad, inneholder hovedprofilen det faglige grunnlaget for opptak til masterprogrammet i det faget.
<i>sluttarakter</i>	Den karakteren som settes i et emne eller en emnegruppe, basert på alle karaktergivende vurderinger som til sammen inngår. Delkarakterene er vektet slik emnebeskrivelsen fastsetter.
<i>studiepoeng</i>	Mål på studiebelastning normert til at 60 studiepoeng tilsvarer ett studieårs arbeidsinnsats.
<i>studieprogram</i>	Et sett emner som utgjør en studiemessig helhet, som studenter tas opp til, får studierett til og som fører fram til en grad.
<i>studieretning</i>	En faglig spesialisering innenfor et studieprogram, beskrevet i studieprogrammets studieplan.
<i>vurdering</i>	De tilbakemeldingene som gis en student på prestasjonene han/hun utfører i et emne eller en emnegruppe og som fører til en karakter.
<i>årsstudium</i>	Strukturerte emnegrupper á 60 studiepoeng med eget opptak.

Når forskriften viser til universitetsloven, menes lov 1. april 2005 nr. 15 om universitet og høyskoler.

0 Endret ved forskrift 24 jan 2006 nr. 120.

## Kapittel 2. Studierett og utdanningsplan

### § 3. Opptak

For opptak gjelder de til enhver tid gjeldende forskrifter fastsatt av departementet og NTNUs egne forskrifter om opptak.

### § 4. Studierett og studieprogresjon

1. Opptak gir studierett til emnene i studieprogrammet, årsstudiet eller enkeltemner som studenten er tatt opp til. Studieretten gir adgang til de emnene som er spesifisert i utdanningsplanen etter den progresjonen som fakultetet har godkjent. Studieretten gjelder fra den dagen NTNU mottar studentens bekreftelse på opptaket.
2. Studieretten opphører når
  - studenten oppfyller kravene for tildeling av vitnemål for fullført studieprogram
  - studenten har fullført årsstudiet
  - studentens studieprogresjon er for lav etter nr. 3 eller 5
  - studenten selv bekrefter at han/hun trekker seg fra studieprogrammet før det er fullført
  - studenten ikke har betalt semesteravgift innen fristen, jf. § 6.
3. I studieprogram som er inndelt i årskurs/-kull, kan en student ikke stå igjen med mer enn 22,5 studiepoeng fra de to foregående årskurs/-kull for å gå videre i neste årskurs. Studenter som skal gå videre til 4. årskurs/-kull kan ikke gjenstå med emner fra 1. årskurs/-kull. Studenter som skal gå videre til 5. årskurs/-kull kan ikke gjenstå med emner fra 1. og 2. årskurs/-kull, og studenter som skal gå videre til 6. årskurs/-kull kan ikke gjenstå med emner fra 1., 2. og 3. årskurs/-kull. For å videreføre studieretten i disse studieprogrammene kan en student ikke stå igjen med mer enn 22,5 studiepoeng og ikke bruke mer enn 2 år i samme årskurs/-kull. Tiden i hvert årskurs/-kull skal korrigeres for permisjoner og ut fra en eventuell redusert studieprogresjon (deltidsstudier), som må være godkjent i utdanningsplanen, jf. § 5, § 7 og § 8. Det skal fremgå av studieplanen om studieprogrammet er inndelt i årskurs/-kull, jf. § 14 nr. 1.

Studenter som søker nytt opptak til samme studieprogram vil, når innpassing skal skje, få medregnet eventuell tidligere studietid i det årskurset/-kullet studenten blir plassert i. Det samme gjelder dersom det er stor grad av likhet mellom det studieprogrammet studenten har søkt opptak til og det studieprogrammet studenten har eller har hatt studierett til. Det kan gjøres unntak fra denne bestemmelsen dersom det er gått mer enn 3 år siden studieretten opphørte. Rektor fatter vedtak.

4. Fakultetet selv fatter vedtak om opphør av studieretten ut fra disse bestemmelsene. Fakultetet selv kan i spesielle tilfeller ved f.eks. sykdom, større familiære vansker, når størstedelen av studiet er gjennomført, ved særlige faglige forhold (oppflytting) eller andre tungtveiende grunner dispensere fra bestemmelsene i nr. 3. Der NTNUs styre har opprettet et overfakultært styre for en gruppe studieprogram, har dette styret myndighet til å treffe vedtak i dispensasjonssaker.
5. Student som ikke går inn under nr. 3, mister studieretten dersom han/hun ikke har avlagt studiepoeng i løpet av et studieår i det studieprogrammet eller årsstudiet studenten har fått studierett til. Dette gjelder ikke hvis studenten har meldt seg til og møtt til en eller flere eksamener i studieprogrammet eller årsstudiet eller dersom det er avtalt i utdanningsplanen at studenten ikke skal avlegge studiepoeng. Fakultetet selv fatter vedtak om opphør av studieretten.
6. En student som er tatt opp til et studieprogram og som følger dette med normal studieprogresjon (uten korreksjon for permisjoner og redusert studieprogresjon) har krav på at programmets faglige mål, nivå og struktur ikke endres i den tiden han/hun har studierett til programmet. Studenten må likevel akseptere at det kan bli endringer i programmets emner og oppbygging så lenge dette ikke medfører at studenten blir forsinket i sin progresjon.
7. En student som er tatt opp til et studieprogram, årsstudium eller enkeltemner ved NTNU, har rett til å melde seg til vurdering i andre emner hvis han/hun fyller kravene til det. Studenten har også rett til å følge undervisning i emner utenfor studieprogrammet eller årsstudiet dersom adgangen til emnene ikke er begrenset. Disse rettighetene har studenten også etter at studieprogrammet er fullført.

0 Endret ved forskrift 24 jan 2006 nr. 120. (i kraft fra studieåret 2006/2007).

### § 5. Utdanningsplan

Fakultetet og student, som er tatt opp til studier på 60 studiepoeng eller mer, skal innen utløpet av første semester inngå utdanningsplan. Utdanningsplanen kan endres etter avtale med fakultetet. Utdanningsplanen er en gjensidig avtale mellom studenten og NTNU om plikter og ansvar begge parter har for studentens studieløp og plikter og ansvar studenten har overfor sine medstudenter. Utdanningsplanen viser innholdet og progresjonen i den planlagte utdanningen for studenten, jf. § 6 nr. 2.

### § 6. Registrering

1. Studenter med studierett ved NTNU plikter å registrere seg og betale semesteravgift ved NTNU hvert semester innen de frister rektor fastsetter. Fristene skal kunngjøres i studiehandboka og på NTNUs nettsider. Studenter som ikke betaler semesteravgift innen fristen, i samsvar med forskrift 12. februar 2001 nr. 153 om studentsamskipnader § 10, mister studieretten. Fakultetet selv fatter vedtak om opphør av studierett på grunn av manglende betaling av semesteravgift.
2. For studenter som har inngått utdanningsplan, skal registreringen fastsette og bekrefte opplysningene i utdanningsplanen for inneværende semester om
  - hvilke emner studenten skal følge undervisning i
  - hvilke emner studenten melder seg til vurdering i
  - eventuelle andre aktiviteter, fastsatt i studieprogrammet som studenten skal delta i
  - andre opplysninger som kan justeres og har betydning for progresjonen i eget studium.
3. Studenter som ikke er pålagt å inngå utdanningsplan eller ennå ikke har inngått utdanningsplan, har tilsvarende plikt til å registrere seg. Registreringen skal vise hvilke emner studenten skal følge undervisning i og skal vurderes i det semesteret.
4. Registrering gir adgang til de ressursene NTNU tilbyr for at studenten skal kunne gjennomføre sine emner det semesteret.

0 Endret ved forskrift 24 jan 2006 nr. 120. (i kraft fra studieåret 2006/2007).

### § 7. Permisjon

1. Fakultetet avgjør søknad om permisjon. Permisjon fra studiene gis fortrinnsvis for et helt studieår. For kortere tidsrom gis permisjon til utgangen av et semester. En student må ha gjennomført mer enn 30 studiepoeng av emnene som inngår i studieprogrammet for å søke permisjon uten å grunngi søknaden.
2. Fakultetet kan innvilge søknad om permisjon ut over ett år dersom det foreligger dokumenterte særskilte behov eller tvingende grunner, som f.eks. sykdom, omfattende omsorgsansvar, militærtjeneste, siviltjeneste.
3. Studenten må godta at det kan bli gjort endringer i studieprogrammet i løpet av permisjonstiden.

### § 8. Deltidsstudier

Studiene ved NTNU kan gjennomføres som deltidstudier etter avtale med fakultetet. Prosentvis andel av normert studieprogresjon skal angis i utdanningsplanen.

### § 9. Studenter uten studierett

1. Den som ikke er tatt opp som student, har rett til å melde seg til vurdering i et emne i samsvar med universitetsloven § 3-10. Fakultetet avgjør om vilkårene for oppmelding til vurdering er oppfylt og kan gi nærmere regler om adgangen til å gå opp til vurdering uten å være tatt opp som student.
2. Rektor kan fastsette særskilt oppmeldingsfrist for slik vurdering. Rektor kan også fastsette at de som ikke er tatt opp som studenter til et emne, skal betale eksamensavgift som skal dekke institusjonens merutgifter ved å vurdere denne gruppen.

### § 10. Undervisning - delegasjon etter universitetsloven § 3-8

1. Fakultetet selv kan bestemme at visse forelesninger bare skal være for institusjonens studenter eller visse grupper av studenter dersom forelesningens art tilsier det, jf. universitetsloven § 3-8 nr. 2.
2. Fakultetet selv kan bestemme at andre enn emnets studenter skal få delta på kurs og øvelser når det er ledig kapasitet.

### § 11. Bortvisning, utestengning - delegasjon etter universitetsloven § 4-8 nr. 1

1. Fakultetet selv kan gi en student som opptre på en måte som virker grovt forstyrrende for medstudenters arbeid eller for virksomheten ved institusjonen ellers, skriftlig advarsel om at forslag om bortvisning vil bli fremmet for Styret dersom den klanderverdige atferden fortsetter. I saker som ikke er fakultetsspesifikke har rektor denne myndigheten.
2. Fakultetet selv kan gi en student skriftlig advarsel om at forslag om utestenging vil bli fremmet for Styret dersom studenten ikke respekterer bortvisning vedtatt av Styret. I saker som ikke er fakultetsspesifikke har rektor denne myndigheten.
3. Vedtak om skriftlig advarsel kan påklages til Den sentrale klagenemnd ved NTNU.

## Kapittel 3. Studienes organisering

### § 12. Studieåret

1. Studieåret er på 40 uker og er delt i to semestre. Høstsemesteret er på 19 uker. Høstsemesteret er avsluttet før årsskiftet. Vårsemesteret er på 21 uker.
2. NTNUs styre kan godkjenne at studieprogram ved NTNU kan avvike fra den ordinære struktureringen beskrevet i nr. 1 dersom studieåret til sammen utgjør minst 40 uker og studieprogrammet har et studieopplegg som gjennomføres frittstående fra andre studier ved NTNU.

### § 13. Studieprogram

1. Studieprogrammene ved NTNU er organisert etter følgende ulike modeller, ved at de:
  - fører til en bachelorgrad med et innhold som skal kunne bygges ut til en mastergrad
  - gir et integrert studieløp fram til en mastergrad eller en profesjonsgrad
  - fører til en mastergrad som bygger på en fullført bachelorgrad eller tilsvarende.

Styret oppretter og nedlegger studieprogram. Når styret oppretter et nytt studieprogram, skal Styret samtidig fastsette hvilket fakultet som skal administrere studieprogrammet.
2. Studieprogrammene har en hovedprofil som gir en faglig fordypning med et omfang på minst 80 studiepoeng. Alle studieprogram til 5-årige integrerte mastergrader skal også tilfredsstille kravene til bachelorgrad.
3. Studieprogrammene bygges opp av emner. Emnene som tilbys skal være 7,5 studiepoeng eller multiplum av dette. Emnene kan være obligatoriske eller valgfrie i studieprogrammet. Fakultetet oppretter og nedlegger emner. Der NTNUs styre har opprettet et overfakultært styre for en gruppe studieprogram, har dette styret denne myndigheten. Oppretting av emner som forutsetter økt basisuttelling i modellen for fordeling av den statlige bevilgningen må vedtas av Styret.
4. Alle studieprogram som fører til lavere grad og integrerte studieprogram som fører til høyere grad eller profesjonsgrad, skal inneholde tre fellesemner:
  - Ex.phil. på 7,5 studiepoeng som skal være likt for alle studenter. Ex.phil. bør primært legges til 1. semester, men dette kan fravikes dersom faglige hensyn tilsier det.
  - Ex.fac. på 7,5 studiepoeng som er fakultetsspesifikt. Emnet kan inngå som en del av hovedprofilen og skal legges til første studieår.
  - Perspektivemne på 7,5 studiepoeng som skal være et emne som representerer en annen studiekultur enn det studieprogrammet studenten er tatt opp til.

### § 13a. Årsstudium

Rektor oppretter og nedlegger årsstudier etter forslag fra Utdanningsutvalget. Rektor fastsetter hvilket fakultet som skal administrere årsstudiet.

0 Tilføyd ved forskrift 24 jan 2006 nr. 120.

### § 14. Studieplan og emnebeskrivelser

1. Alle studieprogram er beskrevet i en studieplan. Det fakultetet som administrerer studieprogrammet, vedtar studieplan. Der NTNUs styre har opprettet et overfakultært styre for en gruppe studieprogram, vedtar dette styret studieplanen. Studieplanen skal gi opplysninger om eventuelle opptakskrav og rangeringsregler for studieprogrammet. Studieplanen skal fastsette:
  - studieprogrammets læringsmål og profesjonsmål eller yrkesmål
  - eventuelle anbefalte forkunnskaper for studieprogrammet
  - hvilket fakultet som administrerer studieprogrammet
  - hvilke emner som inngår i studieprogrammet
  - studieprogrammets omfang i studiepoeng
  - hvilke emner som til sammen oppfyller kravet til hovedprofil
  - oppbyggingen av studieprogrammet, om studieprogrammet er inndelt i årskurs/-kull, studieretninger, hva som er fellesemner, hva som er obligatorisk og valgfritt, og rekkefølgen på emnene
  - mulighetene for utveksling med utenlandske læresteder
  - andre bestemmelser av betydning for gjennomføring og kvalitetssikring
  - overgangsordninger ved endring av studieplanen.
2. Alle emner skal være beskrevet i en emnebeskrivelse. Fakultetet skal utarbeide emnebeskrivelsene for egne fagområder. Hver emnebeskrivelse skal inneholde:
  - læringsmål

- faglig forutsetning for å bli tatt opp til emnet
- faginnhold
- læringsformer
- emnets omfang i studiepoeng
- undervisningsomfang
- eventuell obligatorisk undervisning
- hvilke aktiviteter som inngår, omfanget av dem og hvilke som er obligatoriske. f.eks. metodekurs, øvinger, praksis, feltkurs, ekskursjoner, laboratoriearbeid, gruppeoppgaver, semesteroppgaver, andre skriftlige oppgaver, kunstneriske framføringer
- faglige krav for å bli vurdert
- hvilke aktiviteter som skal vurderes underveis og som skal inngå i sluttkarakteren
- organisering av eventuell avsluttende eksamen (hvor ofte, når i semesteret, dato e.l.)
- eventuelle hjelpemidler ved avsluttende eksamen
- vurderingsform og karakterskala for de enkelte delvurderingene
- vektning av delvurderingene som inngår i sluttkarakteren.

### § 15. Innpassing

1. Fakultetet avgjør søknader om innpassing til videre studier på grunnlag av ekstern utdanning eller realkompetanse etter universitetsloven § 3-5. Det forutsettes at den eksterne utdanningen er godkjent som utdanning på universitets- og høgskolenivå.
2. Fakultetet avgjør søknader om godkjenning som faglig jevngod med grad eller utdanning etter universitetsloven § 3-5.

### § 16. Fritak for vurdering

1. Fakultetet skal gi fritak for avsluttende eksamen, prøve eller annen vurdering når studenten kan dokumentere at tilsvarende vurdering er gjort ved NTNU eller en annen institusjon. Fakultetet kan også gi fritak på grunnlag av annen velegnet eksamen, prøve eller annen vurdering, eller på grunnlag av dokumentasjon av realkompetanse, jf. universitetsloven § 3-5. Ved behandling av søknad om fritak skal fakultetet ta hensyn til tidligere undervisning og vurdering vedrørende nivå, omfang og innhold.
2. Studenten sender søknaden til det fakultetet som administrerer studieprogrammet han/hun har studiert til.

### § 17. Reduksjon i studiepoeng

Dersom en student blir vurdert i emner der innholdet helt eller delvis dekker hverandre, skal summen av studiepoengene for disse emnene reduseres. Fakultetene vurderer omfanget av reduksjonen i hvert enkelt tilfelle. Er noen av emnene studenten har tatt ved NTNU obligatoriske, skal reduksjonen gjøres i de ikke-obligatoriske emnene. For øvrig skal reduksjonen gjøres i det eller de emner som fører til den gunstigste karakteren for studenten. Det skal framgå av karakterutskriften eller vitnemålet hva grunnlaget for reduksjonen er.

## Kapittel 4. Grader

### § 18. Tildeling av grad

Fakultetene tildeler grader med rett til tilsvarende tittel i samsvar med den ansvarstildelingen Styret fastsetter når det godkjenner nye studieprogram.

### § 19. Bachelorgrad

1. Fakultetet tildeler bachelorgraden på grunnlag av et gjennomført studieprogram eller et fritt valg av emner når en student har fullført studieløp med et omfang på minst 180 studiepoeng. I de 180 studiepoengene skal det inngå:
  - en hovedprofil på minst 80 studiepoeng, der studieplanen definerer kravet for hovedprofilen
  - fellesemner på 22,5 studiepoeng, jf. § 13 nr. 4.
2. Dersom bachelorgraden ikke bygger på et tilrettelagt studieprogram, tildeler det fakultetet graden der hovedprofilens faglige innhold hører til. Har studenten en grad der mer enn én hovedprofil inngår, velger studenten selv hvilket av de faglig relevante fakultetene som skal tildele graden.

### § 20. Mastergrad

1. For å bli tatt opp til et masterprogram som bygger på en lavere grad, må studenten
  - ha oppnådd bachelorgrad eller tilsvarende
  - ha bestått vurderinger i minst 80 studiepoeng i fagområdet til den aktuelle mastergraden, spesifisert i studieplanen for det aktuelle masterprogrammet
  - ha oppfylt øvrige opptakskrav fastsatt i studieplanen for masterprogrammet.

For opptak til erfaringsbasert masterprogram gjelder ikke andre strekpunkt. I stedet kreves minst 2 års relevant yrkespraksis.

2. For å få tildelt en mastergrad må studenten
  - enten tilfredsstillende opptakskravene til masterprogrammet og i tillegg ha bestått relevante studier på minst 120 studiepoeng, der studieplanen kan angi at inntil 30 studiepoeng kan erstattes av relevant praksis
  - eller ha fullført et sammenhengende studieløp normert til 300 studiepoeng, der kravene til bachelorgraden er

inkludert.

3. I masterprogrammene etter nr. 2 skal det inngå en masteroppgave som i omfang er minst 30 studiepoeng, men ikke mer enn 60 studiepoeng.
4. For å få tildelt mastergrader som er normert til mindre enn 90 studiepoeng, må kravene som er spesielt fastsatt for disse studieprogrammene være oppfylt.

#### **§ 21. Candidata/candidatus medicinae**

I studieprogram som fører fram til graden candidata/candidatus medicinae, inngår fellesemner slik det er fastsatt i § 13 nr. 4. Graden bygger på et sammenhengende studieløp normert til 360 studiepoeng. Det medisinske fakultet fastsetter selv innholdet i studieprogrammet og øvrige krav for å tildele graden.

#### **§ 22. Candidata/candidatus psychologiae**

I studieprogram som fører fram til graden candidata/candidatus psychologiae, inngår fellesemner slik det er fastsatt i § 13 nr. 4. Graden bygger på et sammenhengende studieløp normert til 360 studiepoeng. Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse fastsetter selv innholdet i studieprogrammet og øvrige krav for å tildele graden.

## **Kapittel 5. Vurdering**

### **§ 23. Vurdering**

1. I alle emner eller emnegrupper som inngår i studieprogram, skal det hvert studieår være tilbud om vurdering av studentenes kunnskaper og ferdigheter som fører til en karakter. Vurderingen skal skje i form av en avsluttende vurdering, eventuelt på grunnlag av ulike typer undervisningsvurderinger nærmere beskrevet i studieplanen.
2. For å bli vurdert må studenten ha registrert seg det semesteret, og oppfylle de faglige kravene emnebeskrivelsen setter for å få adgang til å bli vurdert.
3. En student som har levert besvarelse, kan ikke unndra seg sensur. Studenten kan heller ikke unndra seg sensur dersom eksaminasjonen har startet ved muntlig prøve.

### **§ 24. Eksamensperioder**

Avsluttende eksamen legges til slutten av hvert semester. Rektor fastsetter eksamensperiodene. Datoene blir kunngjort i studiehandboka. Rektor kan bestemme at avsluttende eksamen i emnet blir lagt utenfor denne perioden dersom det er faglige eller praktiske grunner til det.

### **§ 25. Avsluttende eksamen**

Emnebeskrivelsen fastsetter om det skal holdes avsluttende eksamen i emnet og hvilke krav som er stilt for at en student kan få adgang til avsluttende eksamen. Avsluttende eksamen er alltid karaktergivende.

### **§ 26. Instruks ved avsluttende eksamen**

Rektor kan fastsette felles instruks for henholdsvis

- studenter som har adgang til avsluttende eksamen
- eksamensinspektører
- faglærers tilstedeværelse i eksamenslokalet under skriftlig avsluttende eksamen.

Instruksene tas inn i studiehandbøkene.

### **§ 27. Gyldig forfall til avsluttende eksamen**

1. Dersom en student ikke kan møte til avsluttende eksamen på grunn av sykdom eller andre tvingende grunner, må søknad om å få fraværet godkjent som gyldig forfall sendes Studieavdelingen. Søknaden må framsettes senest en uke etter den første avsluttende eksamen som sykefraværet gjelder for, og skal inneholde opplysninger om hvilke avsluttende eksamener det søkes om gyldig forfall for. Dokumentasjon skal være vedlagt søknaden. Tidsrom for sykemeldingen skal framgå av legeattesten.
2. En student som blir syk under avsluttende eksamen, skal underrette overinspektøren i eksamenslokalet eller eksaminator/intern sensor ved muntlig prøve. Studenten må deretter straks oppsøke lege og levere legeattest i samsvar med reglene i nr. 1.

### **§ 28. Utsatt eksamen**

1. I emner der det blir holdt avsluttende eksamen bare én gang pr. studieår, skal det holdes utsatt eksamen før neste avsluttende eksamen. Studenter som har hatt gyldig forfall til avsluttende eksamen, har adgang til utsatt eksamen. Det samme har studenter som har møtt til avsluttende eksamen og ikke har bestått denne eksamen.
2. Studentene må melde seg til utsatt eksamen innen den fristen som fakultetet eller de utfyllende reglene fastsetter.
3. Fakultetet, i samråd med rektor, kan legge utsatt eksamen til samme eksamensperiode som avsluttende eksamen, til neste eksamensperiode eller i et fast tidsrom utenom eksamensperiodene. For bestemte studieprogram kan tidspunktet for utsatt eksamen, som en fast ordning, fastsettes i utfyllende regler.
4. Ved utsatt eksamen skal vurderingsformen være faglig jevn god med vurderingsformen ved avsluttende eksamen. Avvikende vurderingsform ved utsatt eksamen skal fremgå av emnebeskrivelsen.

### **§ 29. Gyldig forfall til andre vurderinger enn avsluttende eksamen**

Fakultetet skal, hvis det er praktisk mulig, sørge for at studenter med gyldig forfall til andre vurderinger enn avsluttende eksamen kan få gjennomført sine vurderinger i løpet av semesteret og før eventuell avsluttende eksamen i emnet.

### **§ 30. Adgang til ny vurdering**

1. En student som blir vurdert til ikke å ha bestått i emnet, har rett til å framstille seg til ny vurdering. Emnebeskrivelsen eller utfyllende regler fastsetter hvilke karaktergivende aktiviteter som må tas opp igjen når studenten ikke har bestått emnet.
2. Studenten har adgang til ny praksisperiode én gang dersom første gang vurderes til ikke bestått.

3. Dersom studenten har bestått, har han/hun rett til å framstille seg bare én gang i hvert emne for å forbedre karakteren. Hvis studenten har meldt seg til eksamen, og ikke trukket seg innen den fristen som er fastsatt av studiedirektøren, telles dette som et forsøk. Det er beste karakter som teller. Der karakteren fastsettes på grunnlag av flere delvurderinger, må alle vurderingene tas opp igjen.

### § 31. Gjentak av masteroppgaven eller hovedoppgaven

En student kan levere ny eller revidert oppgave én gang dersom masteroppgaven eller hovedoppgaven ikke er bestått. Det er ikke adgang til å få vurdert en ny masteroppgave eller hovedoppgave i samme studieprogram når studenten tidligere har fått vurdert sin oppgave med bestått resultat.

### § 32. Pensum ved ny vurdering/utsatt eksamen

Ved ny vurdering og ved utsatt eksamen gjelder det pensumet som er fastsatt for emnet på tidspunktet for ny vurdering eller utsatt eksamen. Ved nasjonale rammeplanendringer kan det av departementet bli fastsatt særordninger. Ved betydelige endringer i pensum skal det være anledning til å bli vurdert etter gammel ordning i minst ett år, men maksimalt to år, etter at nyordningen trådte i kraft.

### § 33. Særskilt tilrettelagt vurdering

1. For å gi alle studenter tilnærmet like arbeidsvilkår ved vurdering, kan studenter med særskilte behov, som er tilstrekkelig dokumentert, søke om tilrettelagt vurdering. Tilretteleggingen skal ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles ved det enkelte studium.
2. Tilretteleggingen kan enten være praktisk rettet i form av å kunne bruke spesielle hjelpemidler eller få utvidet tid. I spesielle tilfeller kan det innvilges bruk av annen vurderingsform enn den ordinære eller annen form for tilrettelegging.
3. Er behovet permanent, innvilges tilrettelegging i form av spesielle hjelpemidler for hele studietiden.
4. Søknad, vedlagt dokumentasjon, sendes Studieavdelingen innen fristen for registrering. Søknaden avgjøres av rektor. Ved søknad om annen vurderingsform enn den som er oppgitt i emnebeskrivelsen, skal rektor avgjøre søknaden i samråd med fakultetet.
5. Studenter med akutt oppståtte spesielle behov skal så langt det er mulig få tilrettelagt vurdering etter samme retningslinjer som ovenfor. Søknad med tilstrekkelig dokumentasjon må sendes Studieavdelingen så snart den akutte situasjonen har oppstått.

### § 34. Målform og språk ved skriftlig vurdering

1. Bestemmelser om bruk av målform i eksamensoppgaver er gitt i Forskrift om målform i eksamensoppgaver av 7. juli 1087. Forskriften er gitt med hjemmel i lov 11. april 1980 nr. 5 om målbruk i offentlig teneste.
2. Eksamensoppgaver som gis på norsk mål, skal foreligge i begge målformer (bokmål og nynorsk). Unntatt er oppgaver i faget norsk. Har alle studentene ønsket samme målform, kan oppgavene gis i bare denne målformen. Studentene velger målform når de melder seg til vurdering.
3. Dersom undervisningen gis på et ikke-skandinavisk språk, skal eksamensoppgaver i tillegg gis på undervisningsspråket. Søknad om å få oppgave gitt på annet språk enn norsk eller undervisningsspråket, avgjøres av fakultetet.
4. Til eksamen på høyere grads nivå kan fakultetet selv bestemme at oppgaveteksten gis på et ikke-skandinavisk språk, selv om det ikke er krav om at besvarelsen skal leveres på det språket. Høyere grads nivå betyr her master eller 4., 5. og 6. årskurs/-kull i integrerte studieprogram. Bestemmelser om dette skal være angitt i emnebeskrivelsen.
5. Dersom en vesentlig del av emnets pensum er på et annet språk enn undervisningsspråket, kan fakultetet bestemme at oppgaveteksten i tillegg skal gis i det språket.
6. Vurderingsbesvarelser og masteroppgaver kan leveres på norsk, svensk, dansk eller engelsk hvis det ikke er fastsatt annen ordning i emnebeskrivelsen eller studieplanen.
7. Der et annen fremmedspråk enn engelsk inngår i egenarten til emnet, i dets læringsmål eller pensum, fastsetter fakultetet hvilket språk kandidatene kan bruke i sine vurderingsbesvarelser.
8. Masteroppgaven skrives på det språket som er mest relevant for innholdet i oppgaven og de praktiske forholdene for hver enkelt masterstudent. Fakultetet selv avgjør hvilke språk som kan godkjennes innenfor disse rammene. Masteroppgaver som skrives på norsk, skal ha et sammendrag på engelsk eller et annet relevant fremmedspråk. Masteroppgaver som skrives på et ikke-skandinavisk språk, skal ha et kort sammendrag på norsk. Fakultetet kan gi unntak fra denne bestemmelsen dersom studenten er fremmedspråklig og ikke behersker et av de skandinaviske språkene (norsk, svensk eller dansk).

### § 35. Lukking av muntlig prøve

Fakultetet kan bestemme at muntlig prøve ikke skal være offentlig, etter ønske fra studenten, når tungtveiende hensyn taler for det, jf. universitetsloven § 3-9 nr. 3. Fakultetet skal sikre at vurderingen også i disse tilfellene sikrer det faglige nivå ved studiet.

### § 36. Fusk/forsøk på fusk

1. Ved fusk/forsøk på fusk kan Den sentrale klagenemnd annullere vurdering i samsvar med universitetsloven § 4-7. Det samme gjelder godkjenning av kurs, godskrivning eller godkjenning av utdanning eller fritak for vurdering.
2. Den sentrale klagenemnd kan, i samsvar med universitetsloven § 4-8 nr. 3, utestenge en student som har opptrådt på denne måten i inntil ett år. Studenten kan også fratras retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner som går inn under loven i inntil ett år.
3. Nærmere informasjon om behandling av fusk framgår av Veiledende retningslinjer ved behandling av fusk/forsøk på fusk til eksamen ved NTNU av 30. mai 2001.



## Kapittel 6. Sensur

### § 37. Sensorer

1. Fakultetet selv oppnevner sensorer, jf. universitetsloven § 3-9 nr. 2. For tverrfakultære emner (f.eks. *Ekspertes i team*) som ikke er administrert av et fakultet, oppnevner rektor ekstern(e) sensor(er). Eksterne sensorer ved klage oppnevnes av fakultetet selv. Oppnevning skjer for perioder på 3 år.
2. Det skal være minst to sensorer ved muntlig prøve og vurdering av praksisopplæring e.l. som etter sin art ikke lar seg etterprøve. Det skal være minst to sensorer, hvorav minst én ekstern, ved bedømmelsen av masteroppgaven/hovedoppgaven, jf. universitetsloven § 3-9 nr. 2
3. Fakultetet selv fastsetter retningslinjer enten generelt eller for det enkelte studieprogram for hvordan ekstern deltakelse i vurderingen skal gjennomføres, enten ved ekstern deltakelse i den enkelte vurdering eller ved ekstern evaluering av vurderingsordningene.

### § 38. Sensurfrister

Etter universitetsloven § 3-9 nr. 4 er sensurfristen 3 uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid. Når særlige grunner inntreffer, skal ny sensurdato offentliggjøres. Sensurfrist for masteroppgaven/hovedoppgaven er 3 måneder.

## Kapittel 7. Karakterer

### § 39. Karakterskalaer

Vurdering gis i form av karakterer enten etter en skala fra A til F eller bestått/ikke bestått. A er beste karakter og E er dårligste ståkarakter. Karaktertrinnene gis følgende betegnelse og generell beskrivelse:

<i>symbol</i>	<i>betegnelse</i>	<i>generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier</i>
A	fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	god	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Fullført/ikke fullført benyttes der det ikke kreves vurderinger.

Fakultetet skal utarbeide fagspesifikke beskrivelser av vurderingskriteriene.

### § 40. Gjennomsnittskarakter

Det kan beregnes gjennomsnittskarakter av oppnådde resultater i utdanningsplanen dersom det er gitt bokstavkarakter for minst 75% av studiepoengene. Ved beregning av gjennomsnittskarakter skal alle oppnådde slutt karakterer i hvert enkelt emne legges til grunn. Gjennomsnittskarakteren beregnes slik:

1. Hver bokstavkarakter erstattes av en tallekvivalent, A=5, B=4, C=3, D=2, E=1.
2. Tallekvivalenten multipliseres med emnets studiepoeng, og de enkelte produktene av studiepoeng og tallekvivalent summeres for de emner som inngår.
3. Produktsummen divideres med totalt antall studiepoeng som inngår i samlingen av aktuelle emner.
4. Kvotienten regnes ut med én desimal.
5. Gjennomsnittskarakteren blir den bokstavkarakter som har heltallet i kvotienten som tall-ekvivalent, etter at vanlig forhøyningsregel er brukt.

### § 41. Hovedkarakter

1. Utfyllende regler angir om det gis hovedkarakter.
2. Med hovedkarakter menes en samle karakter som gis for hele studieprogrammet ved tildeling av grad. Karakteren beregnes som et veiet gjennomsnitt av tellende bokstavkarakter for de emner som inngår i graden. For å få beregnet hovedkarakter må studenten ha bestått karakter i emner ved NTNU på til sammen minst 120 studiepoeng, og det må være benyttet bokstavkarakter i minst 75% av studiepoengene som inngår. Utrekningsmetoden for hovedkarakter er den samme som for gjennomsnittskarakteren i § 40.

### § 42. Begrunnelse og klage

1. Begrunnelse for og klage over karakterfastsetting behandles etter universitetsloven § 5-3. Ønske om begrunnelse og klage framsettes for fakultetet. Hvis det er gitt skriftlige retningslinjer for bedømmelsen, skal disse være tilgjengelig for studentene etter at karakter er satt, jf. universitetsloven § 5-3 nr. 3.
2. Ved ny sensur skal det være minst to nye sensorer, hvorav minst én ekstern, jf. universitetsloven § 3-9 nr. 5. De nye sensorene skal ikke ha informasjon om karakter, begrunnelse eller studentens begrunnelse for klagen.  
Hvis sensor(ene) ved førstegangssensur oppdager avskrift uten at kilde er oppgitt, men forholdet ikke anses som så

alvorlig at det blir rapportert som fusk, kan sensor(ene) orientere instituttet. Hvis studenten klager på karakteren, kan instituttet opplyse om den manglende kildehenvisningen til de nye sensorene. Instituttet orienterer studenten om at de nye sensorene vil bli informert om den manglende kildehenvisningen.

3. Ved bruk av løpende vurdering kan studenten framsette klage først når sluttkarakter for emnet eller emnegruppen er kunngjort, men ikke etter hver enkelt delvurdering. Studenten har rett til å få begrunnelse for karakterfastsettingen etter hver enkelt vurdering.
  4. Formelle feil kan påklages i samsvar med universitetsloven § 5-2. Klagen framsettes for fakultetet. Det er bare vurderinger underveis i studieløpet, som skal inngå på vitnemålet eller regnes inn i karakter for endelig studium, som kan påklages etter § 5-2.
  5. Ved klage på karakterfastsettingen på gruppearbeid, der det gis en felles karakter, må alle studentene samtykke i og undertegne klagen. Det samme gjelder klage over formelle feil i disse tilfellene.
- 0 Endret ved forskrift 12 okt 2006 nr. 1156.

## Kapittel 8. Vitnemål og karakterutskrifter

### § 43. Vitnemål

1. Vitnemål utstedes ved fullført grad eller fullført utdanning. Vitnemål utstedes normalt bare én gang for samme grad/utdanning. Vitnemålet skal gi opplysninger om hvilket studieprogram som ligger til grunn for graden. Vitnemålet skal gi opplysninger om hvilket semester og år graden/utdanningen er fullført. Eventuell hovedkarakter angis i vitnemålet. Diploma supplement inngår som en del av vitnemålet. Karakterutskrift som inneholder de emner studenten har bestått, følger som vedlegg til vitnemålet.
2. For at en kandidat skal få utstedt vitnemål for grad fra NTNU må minst 60 av studiepoengene, som skal inngå i beregningsgrunnlaget for graden, være avlagt ved NTNU.
3. For grader som gis i samarbeid med andre norske eller utenlandske institusjoner (fellesgrader) må minst 30 studiepoeng være avlagt ved NTNU.
4. Ved godskrivning av utdanning, som tidligere har inngått i beregningsgrunnlaget for en grad eller som en del av en grad eller yrkesutdanning, må en student i tillegg ha avlagt minst 60 nye studiepoeng før det kan tildeles en ny grad. Fakultetet selv kan fastsette krav om inntil 90 nye studiepoeng for bestemte utdanninger. Der NTNUs styre har opprettet et overfakultært styre for en gruppe studieprogram, har dette styret myndighet til å vedta krav om inntil 90 nye studiepoeng.

### § 44. Karakterutskrift

Studenter skal, på anmodning, få bekreftet utskrift av beståtte karakterer. Utskriften skal inneholde gjeldende karakter i emnet, hvilket år og semester karakteren er oppnådd, tittel på emnet og emnets studiepoeng.

## Kapittel 9. Utfyllende regler og ikrafttredelse

### § 45. Utfyllende regler

Fakultetet selv kan gi utfyllende regler til forskriften. For tverrfakultære studieprogram skal utfyllende regler godtas av alle involverte fakultet. Der NTNUs styre har opprettet et overfakultært styre for en gruppe studieprogram, vedtar dette styret utfyllende regler.

### § 46. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 11. februar 2003 nr. 185 om studier ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), forskrift 29. mars 2000 nr. 339 om graden Master of Science ved de allmennvitenskapelige studier ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) og forskrift 16. september 1998 nr. 941 om graden Master of Philosophy ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU).

## **INSTRUKS FOR FAGLÆRERE/STEDFORTREDERE VED NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET (NTNU) OM TILSTEDEVÆRELSE I EKSAMENSLOKALET UNDER SKRIFTLIG AVSLUTTENDE EKSAMEN**

**Fastsatt av rektor 07.03.2006.**

Ved skriftlig avsluttende eksamen er faglærer eller stedfortreder pliktig til å være til stede i eksamenslokalet en gang i løpet av eksamen.

Faglærer/stedfortreder skal for øvrig være tilgjengelig på telefon så lenge eksamen varer.

Faglærer/stedfortreder skal henvende seg til kandidater som markerer at de har spørsmål, men skal bare svare på forespørsler om mulige feil, mangler eller uklarheter i oppgaveteksten.

Opplysninger om trykkfeil eller nødvendige endringer i oppgaveteksten skal meddeles alle kandidatene.

## GENERELT OM STUDIEPLANENE

Studieplanene er presentert fakultetsvis og i tabellform. For hvert enkelt fakultet er det innledningsvis tatt inn en oversikt over de spesielle bestemmelser som gjelder for studier og eksamener ved vedkommende fakultet (særbestemmelser).

### Tabellene

Tabellene gir opplysninger om emnenes plassering i studiet, studiepoeng m.v. Nedenfor er det gitt en orientering om de enkelte rubrikker:

### Ex (Årskurs og tidspunkt for eksamen)

Rubrikken angir årskurs og eksamensperiode for førstegangseksamen i de enkelte emner. Eksamensperioden er angitt med h for høsteksamen (desember) og v for våreksamen (mai/juni).

### Emnenr

Emnennummeret for arkitekturemner har 7 tegn og for billedkunst 6 tegn.

### Emnetittel

Rubrikken angir emnets betegnelse. Emnetittelen er forkortet av hensyn til plass i studieplantabellene og plass på den interne karakterutskriften.

### Merknader

Rubrikken inneholder eventuelle henvisninger til fotnoter.

### Sp (studiepoeng)

Emnene er modulisert og er enten på 7.5, 15, 22.5 eller 30 Sp. Rubrikkene gir opplysninger om antall Sp pr. emne pr. semester.

### Emnebeskrivelsene

Emnebeskrivelsene gir en oversikt over emnenes innhold. Emnebeskrivelsene gir dessuten oversikt over følgende:

### Emnetitler

Emnetitlene i studieplanen viser:

- Forkortet emnetittel (norsk)
- Fullstendig emnetittel (norsk)
- Fullstendig emnetittel (engelsk)

### Faglærer

Her er anført den faglærer/emneansvarlig som er ansvarlig for undervisningen etc., og som er kontaktperson for studenter o.a.

### Tid

Timeplanen blir ikke angitt i studiehåndboken for 2010/2011. Timeplanen offentliggjøres på nettet.

### Karakterer

Om karakteren er bokstavkarakter eller bestått/ikke-bestått.

### Undervisningsspråk

Dersom emnets undervisningsspråk avviker fra norsk, vil det være angitt her.

### Obligatorisk aktivitet

Her er angitt om det er obligatoriske aktiviteter i emnet som kreves gjennomført/godkjent for å få adgang til avsluttende eksamen.

### Tekst

Teksten i emnebeskrivelsen inneholder

- Læringsmål
- Anbefalte forkunnskapskrav
- Faglig innhold
- Læringsformer og aktiviteter
- Kursmateriell
- Vurderingsform

### Vurderingsform

Dette avsnittet inneholder

- Hvilke vurderingsformer som teller i sluttkarakteren
- Hvor stor andel de enkelte vurderingsformene utgjør i sluttkarakteren
- Hjelpemiddelkode for avsluttende eksamen og eventuelle semesterprøver ifølge vedtatte hjelpemidler ved eksamen:

- A: Alle trykte og håndskrevne hjelpemidler tillatt. Alle kalkulatorer tillatt. \*
- B: Alle trykte og håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt. \*\*
- C: Spesifiserte trykte og håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt. \*\*

D: Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt. \*\*

Ved muntlig eksamen skal benyttes hjelpemiddelkode D dersom annet ikke er avtalt med emneansvarlig.

- \* Ved bruk av "alle kalkulatorer" skal følgende krav gjelde:
  - Skal ikke ha kommunikasjonsmuligheter med andre dataenheter.
  - Tillates ikke tilkoplett strømnett.
  - Skal ikke støye.
  - Skal ikke ha annet utlesingsutstyr enn display.
  - Skal kun utgjøre én – 1 – gjenstand.
  - Skal kun ha lommeformat.
- \*\* Med "bestemt, enkel kalkulator" menes en kalkulator med enkel, numeriske og trigonometriske funksjoner som +, -, sin, cos osv. Den skal være enkel å kjenne igjen av eksamensvaktene.  
(Den bestemte enkle kalkulatoren er HP30S eller Citizen SR-270X fram til annet blir bestemt).

**Dato/tid for avsluttende eksamen**

Eksamensdato og tid blir ikke angitt i studiehandboken for 2009/2010. Se oversikt over dato og tid på [www.ntnu.no/studier/](http://www.ntnu.no/studier/)

### Undervisningsrommenes benevnelse og plassering

Auditorier	Bygning	Etasje	Kollokvierom	Bygning	Etasje
B1	Bergavdelingen	Sokkel	VE1	Verkstedtekn. lab.	2
B2	Bergavdelingen	Sokkel	VG1	Valgrinda	1
B3	Oppredning/gruvedrift	3	VG2	Vassbygget	3
EL1	Gamle elektro	2	B21	Bergavdelingen	Sokkel
EL2	Gamle elektro	2	B22	Bergavdelingen	1
EL3	Gamle elektro	1	B23	Bergavdelingen	4
EL4	Elektroblokk B	1	B25	Bergbygget	1
EL5	Gamle elektro	2	EL23	Elektroblokk E/F	4
EL6	Gamle elektro	2	G21	Geologi	Sokkel
ELROM-A168	Eektroblokk A	1	K24	Kjemiblokk 3	3
ELROM-A172	Elektroblokk A	1	K25	Kjemiblokk 3	2
ELROM-B113	Elektroblokk B	1	K26	Kjemiblokk 4	1
ELROM-G012	Gamle elektro	Kjeller	K27	Kjemiblokk 1	1
ELROM-G022	Gamle elektro	Kjeller	KJL21	Kjelhuset	1
ELROM-G026	Gamle elektro	Kjeller	KJL22	Kjelhuset	1
ELROM-G034	Gamle elektro	Kjeller	KJL23	Kjelhuset	2
ELROM-G038	Gamle elektro	Kjeller	KJL24	Kjelhuset	2
F1	Almen fysikk	1	L11	Byggteknisk	1
F2	Gamle fysikk	2	MA21	Materialtekn. lab.	2
F3	Gamle fysikk	2	MA24	Materialtekn. lab.	Sokkel
F4	Gamle fysikk	2	P11	Petroleumstekn. senter	1
F6	Gamle fysikk	2	P12	Petroleumstekn. senter	1
G1	Geologi	Sokkel	P13	Petroleumstekn. senter	1
GK1	Gamle kjemi	Sokkel	R20	Realfagbygget	U2
H1	Hovedbygningen	1	R21	Realfagbygget	U2
H3	Hovedbygningen	3	R30	Realfagbygget	U1
K5	Kjemiblokk 5	1	R40	Realfagbygget	1
KJL1	Kjelhuset	1	R41	Realfagbygget	1
KJL2	Kjelhuset	1	R50	Realfagbygget	2
KJL3	Kjelhuset	2	R51	Realfagbygget	2
KJL4	Kjelhuset	2	R52	Realfagbygget	2
KJL5	Kjelhuset	3	R54	Realfagbygget	2
P1	Petroleumstekn. senter	1	R57	Realfagbygget	2
R1	Realfagbygget	U1	R59	Realfagbygget	2
R2	Realfagbygget	U1	R60	Realfagbygget	3
R3	Realfagbygget	U1	R71	Realfagbygget	4
R4	Realfagbygget	U1	R73	Realfagbygget	4
R5	Realfagbygget	U1	R80	Realfagbygget	5
R7	Realfagbygget	U1	R81	Realfagbygget	5
R8	Realfagbygget	U1	R90	Realfagbygget	U1
R9	Realfagbygget	U1	R91	Realfagbygget	U1
R10	Realfagbygget	5	R92	Realfagbygget	U1
S1	Sentralbygg 1	1	R93	Realfagbygget	U1
S2	Sentralbygg 1	1	T 7	Marinteknisk senter	3
S3	Sentralbygg 1	1	VE21	Verkstedtekn lab	2
S4	Sentralbygg 1	1	VA2	Varmetekn. lab.	4
S5	Sentralbygg 2	1	VG13	Valgrinda	3
S6	Sentralbygg 2	1	VG12	Valgrinda	3
S7	Sentralbygg 2	1	VG21	Vassbygget	3
S8	Sentralbygg 2	1			
T1	Marinteknisk senter	1			
T2	Marinteknisk senter	1			

## **Fakultet for arkitektur og billedkunst**

Adresse: Alfred Getz vei 3, 7491 Trondheim  
(Gløshaugen, Sentralbygg I)  
Tel: (+47) 73 59 50 98 Fax: (+47) 73 59 50 94  
Studieavdelingen: Tel: (+47) 73 55 02 75 Fax: (+47) 73 59 50 94 Email: studadm@ab.ntnu.no

Fakultet for arkitektur og billedkunst har ansvaret for seks studieprogram: Master i arkitektur, Bachelor og Master i billedkunst, Master i eiendomsutvikling, Master i fysisk planlegging, Master i byøkologisk planlegging og Master of Science in Sustainable Architecture. Studieplan for disse studieprogrammene er atskilt i planen for 2011/2012. I tillegg gir fakultetet undervisning til studieprogram som hører til ved andre fakulteter ved NTNU. Dels er disse emnene kun for eksterne studenter, dels for både fakultetets egne studenter og eksterne studenter. Dette framgår av de respektive emnebeskrivelser.

Fakultetet har følgende instiutt:

### **Institutt for byggekunst, form og farge**

Adresse: Alfred Getz vei 3, 7491 Trondheim  
(Gløshaugen, Sentralbygg I)  
Tel: (+47) 73 59 50 10 Fax: (+47) 73 59 50 03  
Kontaktperson: Instituttleder professor Barbara Matusiak, tel.: 73 59 50 77

### **Institutt for byggekunst, historie og teknologi**

Adresse: Alfred Getz vei 3, 7491 Trondheim  
(Gløshaugen, Sentralbygg I)  
Tel: (+47) 73 59 50 90 Fax: (+47) 73 59 50 83  
Kontaktperson: Instituttleder førsteamanuensis Bendik Manum, tel.: 73 59 50 57

### **Institutt for byggekunst, prosjektering og forvaltning**

Adresse: Alfred Getz vei 3, 7491 Trondheim  
(Gløshaugen, Sentralbygg I)  
Tel: (+47) 73 59 50 50 Fax: (+47) 73 59 50 59  
Kontaktperson: Instituttleder førsteamanuensis Geir K. Hansen, tel.: 73 59 50 51

### **Institutt for byforming og planlegging**

Adresse: Alfred Getz vei 3, 7491 Trondheim  
(Gløshaugen, Sentralbygg I)  
Tel: (+47) 73 59 50 30 Fax: (+47) 73 59 50 18  
Kontaktperson: Instituttleder førsteamanuensis Sverre Flack, tel.: 73 59 50 14

### **Kunstakademiet i Trondheim**

Adresse: Innherredsveien 7, 7014 Trondheim  
Tel: (+47) 73 59 79 00 Fax: (+47) 73 59 79 20  
Kontaktperson: Instituttleder førsteamanuensis Christel Sverre, tel.: 73 59 79 26

## Biblioteket for arkitektur/bygg/design

URL: <http://www.ub.ntnu.no/omubit/ark/>

E-post: [arkbib@ub.ntnu.no](mailto:arkbib@ub.ntnu.no)

Tlf. 73 59 50 92. Faks.: 73 59 88 10.

Biblioteket for arkitektur/bygg/design er fakultetsbibliotek for arkitektstudiet ved Fakultet for arkitektur og billedkunst. Det er et av 11 bibliotek ved Universitetsbiblioteket (NTNU UB).

Bibliotekets personale gir opplæring i litteratursøking integrert i fag ved fakultetet, og på forespørsel.

I biblioteket kan du låne bøker og DVD-er - og lese aviser og tidsskrifter, både i papirform og online. Vi har flere spesialsamlinger, bl.a. oppmålingstegninger av gamle, norske hus; diplom-/masteroppgaver fra fakultetet og klipparkiv for Trondheims-arkitektur. Stadig flere av våre tilbud blir tilgjengelige online. Vi bestiller også lån og kopier fra andre bibliotek når det er nødvendig.

Biblioteket har én stille lesesal med 8 plasser og én lesesal med 12 plasser, der det er mulighet å koble opp egen PC for lesing av e-pensum og bruke andre av våre digitale ressurser. Det er trådløst nett i hele biblioteket.

Biblioteket har tre grupperom med til sammen 20 plasser. I tillegg er det arbeidsplasser for enkeltpersoner og grupper flere steder i lokalene.

Det finnes 11 PC-er tilgjengelige for informasjonssøking i biblioteket. Disse er koblet opp mot en skriver.

Vi har også skanner tilgjengelig for våre brukere.

DVD-spiller er tilgjengelig for bruk i grupperommene.

Se presentasjon av biblioteket på youtube.com. Søk på "alt dette og mer til". 'Lik' NTNU UB på facebook og få nyheter om arkitektbiblioteket i din nyhetsstrøm: <https://www.facebook.com/pages/NTNU-Universitetsbiblioteket/72596709266?ref=ts>

For åpningstider, elektroniske tjenester, annen informasjon – og kontakt; se våre hjemmesider:

<http://www.ntnu.no/ub/omubit/abd>

## Biblioteket ved Kunstakademiet

Innherredsveien 7 A

7491 Trondheim

<http://www.ntnu.no/ub>

<http://www.ntnu.no/ub/omubit/bibliotekene/kunst>

Tlf.: 73597919

73597906

E-post: [kunstbib@ub.ntnu.no](mailto:kunstbib@ub.ntnu.no)

Biblioteket ved kunstakademiet er ett av elleve bibliotek ved Universitetsbiblioteket i Trondheim, NTNU. Det er å finne i samme bygning som Kunstakademiet, og er i 6. etasje vis å vis Kunstakademiets administrasjon.

Samlingene har hovedvekt på samtidskunst, men omfatter også bibliotekressurser innen kunsthistorie, filosofi, historie, samfunnsvitenskap med mer. Det finnes også en DVD-samling, tegneseriesamling og fanzine-samling.

Biblioteket har fire leseplasser og en gruppearbeidsplass i tillegg til et grupperom og fem Mac-/pc-plasser. Det er muligheter for å se DVD- og VHS-videoer i bibliotekets grupperom.

Biblioteket gir opplæring i litteratursøk som en del av bachelorgraden til studentene ved Kunstakademiet, og det blir holdt bibliotekkurs for masterstudentene.

For åpningstider, kurs, søkebasen og annen informasjon – se Universitetsbibliotekets hjemmeside.



# SÆRBESTEMMELSER – MASTERSTUDIET I ARKITEKTUR

## 1. Læringsmål (kvalifikasjonsrammeverk opprettet 03.01.2011)

	MASTERNIVÅ
<b>KUNNSKAP</b>	Skal kunne utvikle faglig kunnskap på basis av skapende praksis, samt fagets teorier og metoder, samt ha evne til å bryte egen forståelsesramme.
<b>Kunnskapsfelt</b>	Skal kunne praktisere på grunnlag av kunnskapsfeltet definert i EU's profesjonsdirektiv på basis av relevant og oppdatert forskning og praksis.
<b>Forståelses- og refleksjonsnivå</b>	Skal kunne forstå, reflektere over, anvende og forholde seg kritisk-reflekterende til arkitektfaglig kunnskap og metoder, samt identifisere kunstneriske og vitenskapelige problemstillinger og utfordringer. Skal kunne reflektere over eget arbeid.
<b>FERDIGHETER</b>	Skal kunne skape arkitektonisk plan, rom og form i samspill med fagets kunnskapsfelt.
<b>Skapende ferdigheter</b>	Skal på kunstnerisk og vitenskapelig grunnlag og på selvstendig basis kunne skape arkitektonisk form som en estetisk syntese av tekniske, funksjonelle og samfunnsmessige aspekter. Skal på faglig basis kunne etablere en kritisk holdning og utøve en kritisk produksjon i forhold til arkitektoniske problemstillinger og rammeforutsetninger.
<b>Instrumentelle ferdigheter</b>	Skal kunne systematisk mestre arkitektfaglige og kunstneriske metoder, verktøy, representasjonsformer, samt generelle ferdigheter som knytter seg til arkitekt- og planleggerpraksis.
<b>Gjennomføringsevne</b>	Skal kunne analysere og vurdere praktiske og teoretiske arkitektfaglige problemstillinger og utfordringer, samt ha grunnlaget for prosess- og metodeferdigheter til å gjennomføre prosjekteringsoppdrag.
<b>Formidling og Kommunikasjon</b>	Skal kunne kommunisere muntlig og skriftlig, samt visuelt og romlig med fagfeller og andre relevante parter med hensiktsmessige virkemidler om fagets kunstneriske og vitenskapelige problemstillinger, løsningsmodeller, samt konkrete planer og prosjekt.
<b>Samarbeide</b>	Skal kunne igangsette og gjennomføre faglig og tverrfaglig samarbeide og påta seg ansvar med faglig integritet og respekt for andre parter.
<b>Læring</b>	Skal være i stand til å ta ansvar for egen læring, kreative prosess og produksjon, samt faglig utvikling og spesialisering.
<b>GENERELL KOMPETANSE</b>	
<b>Rammeforståelse</b>	Skal kunne identifisere og forholde seg aktivt og kritisk drøftende til de handlingsrom, rammebetingelser og konsekvenser som gjelder fagets oppgaver og problemstillinger.
<b>Rollehåndtering</b>	Skal ha underlag for å praktisere i fagets ulike roller og oppgaver, samt ha evne til å tre inn i nye relevante roller og anvendelsesområder for faget.
<b>Etikk, holdninger</b>	Skal ha kunnskap om og aktivt ta stilling til fagetiske problemstillinger og være bevisstgjort fagets samfunnsetiske rolle.

## 2. Profesjonsmål.

Studiet gir innsikt i verdier og holdninger for arkitektprofesjonen, og åpner for en fremtidig karriere innen ulike yrkesroller som: arkitekt ved arkitektkontor, planlegger i stat, fylke eller kommune, konsulent i byggebransjen, forsker, oppdragsgiver i prosjekter, byggesaksbehandler, media, undervisning.

## 3. Hovedprofiler.

### Semesterstruktur 1. til 3. årskurs

1-3. årskurs i studiet utgjør grunnstudiet i masterutdanningen.

Hvert studieår består av 2 semester, og i de tre første årene ved masterstudiet i arkitektur er alle emnene obligatoriske, med unntak av et valgfritt perspektivemne.

### Semesterstruktur 4. og 5. årskurs.

Prosjektemnet er problem- og prosessorientert med vekt på arkitektfaglig tilnærming til, bearbeiding av og svar på ulike problemsituasjoner og oppgaver. Prosjektemnet skal knyttes tett opp til et kunnskapsemne. Graden av sammenknytting mellom prosjektdel og kunnskapsdel kan variere. I noen tilfeller vil disse i realiteten framstå som ett emne med felles faglærer, semesterplan og sensur, slik at prosjektemne og kunnskapsemne forutsettes valgt under ett. I andre tilfeller vil emnene tilbys separat.

Studenter som har valgt et prosjektemne, vil da måtte velge ett av flere alternative kunnskapsemner som kan knyttes opp mot dette prosjektemnet.

## 4. Kontaktinfo om programmet.

For informasjon om programmet og/eller studieveiledning, send en e-post til [studadm@ab.ntnu.no](mailto:studadm@ab.ntnu.no)

## 5. Opptaks- og rangeringsordninger.

Opptakskrav til de 5-årige studieprogrammene er:

- Utdanning fra videregående skole som gir generell studiekompetanse/realkompetanse i tillegg til spesielle opptakskrav – R1 + R2 + Fysikk eller tilsvarende.
- Utenlandsk utdanning som gir rett til immatrikulering ved norske universiteter i tillegg til spesielle opptakskrav R1 + R2 +  
Fysikk eller tilsvarende.

## 6. Intruoka

En spesiell ordning gjelder for første semester i det 5-årige masterstudiet i arkitektur for å gjøre studentene kjent med det studiet de er tatt opp til. To av ukene (33 og 34) settes av til formålet, og timeplanen for disse spesielle ukene er forskjellig fra timeplanen i de andre ordinære ukene i semesteret.

## 7. Generelle bestemmelser om emnevalg/utdanningsplan.

De emner fakultetet underviser for 1. – 3. årskurs, arkitektstudiet, er kun åpne for studenter som er opptatt til Masterstudiet i arkitektur. Fakultetet kan dispensere fra denne regelen, for søkere som med utgangspunkt i opparbeidet kompetanse eller på annen måte må forventes å kunne bidra til et styrket faglig og sosialt læringsmiljø. Slik dispensasjon gis kun unntaksvis og da kun for enkeltemner.

For studenter som er tatt opp til studier på 60 studiepoeng eller mer, skal utdanningsplan inngås mellom studenten og fakultetet innen utløpet av 1. semester. En utdanningsplan er en gjensidig avtale mellom den enkelte student og NTNU som skal sikre den nødvendige studieprogresjon og gjennomføring fram mot avsluttende grad. Utdanningsplanen viser innholdet og progresjonen i den planlagte utdanningen for studenten. Utdanningsplanen kan endres etter avtale med fakultetet. Frist for bekrefelse av utdanningsplan er 15. september for høstsemesteret og 15. februar for vårsemesteret. Valg av emner i alle årskurs foregår elektronisk ved registrering i Utdanningsplanen på Studentweb.

I årskurs med valgmuligheter, godkjenner fakultetene utdanningsplanen. Det tillates normalt ikke at obligatoriske emner eller at de sentrale grunnlags- og basisemnene byttes ut. Emner som er fullført ved NTNU før opptak til studieprogrammet, kan godkjennes i utdanningsplanen som obligatorisk/valgbart emne.

### Valg av emner i 4. og 5. årskurs

Det skal velges et videregående prosjektemne i hvert høst og vårsemester for 4. årskurs, og for høstsemesteret i 5. årskurs. Frist for valgene er ca. 15. mai for høstsemesteret, og ca. 1. oktober for vårsemesteret. Det skal velges 3 alternativer i prioritert rekkefølge. Etter at søknadene er behandlet ved fakultetet får studentene melding om de emner som er blitt innvilget, og foretar deretter en bekrefteelse av sin utdanningsplan.

### Oversikt over 7., 8., 9., og 10 semester studieåret 2011/2012

	Høst	Vår
<b>7. semester</b>		
1 Prosjektemne	15 Sp	
1 tilhørende kunnskapsemne	7,5 Sp	
1 valgbart kunnskapsemne	7,5 Sp	
<b>8. semester</b>		
1 Prosjektemne	15 Sp	15 Sp
1 tilhørende kunnskapsemne	7,5 Sp	7,5 Sp
EIT		7,5 Sp
<b>9. semester</b>		
1 Prosjektemne	15 Sp	
1 tilhørende kunnskapsemne	7,5 Sp	
1 valgbart kunnskapsemne	7,5 Sp	
<b>10. semester</b>		
Masteroppgaven		30 Sp

### Selvprogrammerte emner

Det gis anledning for studenter å ta Prosjektemner (15 Sp) som ledet selvstudium under fagkodene: AAR4505, AAR4507, AAR4600, AAR4601, og tilsvarende for kunnskapsemner (7,5 Sp) under fagkodene: AAR4800, AAR4801, AAR4900, AAR4901. De samme emnenumrene kan tas i bruk av fakultetet for gjennomføring av emner som ikke er definert i studieplanen. For selvprogrammerte emner tildeles det et begrenset antall veiledningstimer pr. student. Sensur skal organiseres av veileder og gjennomføres separat for prosjektemner og kunnskapsemner. Studentene er selv ansvarlige for å knytte til seg veileder i god tid før søknadsfrist. Studentene skal selv utarbeide emnebeskrivelser som skal inneholde:

- Fagnummer, navn på emnet og antall studiepoeng
- Undertittel som beskriver tematikk i emnet
- Navn på veileder/emneansvarlig det er inngått avtale med
- Læringsmål for kunnskaper og ferdigheter
- Faglig innhold
- Læringsformer og aktiviteter
- Læringsmaterieell: litteratur, forbilder, metodeunderlag m.m.
- Innlevert materiale: prosjektarbeider, rapport el.
- Beskrivelse av forkunnskaper, bl.a. tidligere gjennomførte emner
- Motivasjonsbeskrivelse og begrunnelse for å selvprogrammere emnet

Emnebeskrivelsen skal være gjennomdiskutert og godkjent av veileder/emneansvarlig i god tid før ordinær søknadsfrist til emner. Veiledergodkjent emnebeskrivelse skal sammen med søknaden om selvprogrammert emne være fakultetet ved studieadministrasjonen i hende en uke før ordinær søknadsfrist for emner. Søknader mottatt etter denne fristen avvises. Dersom det inngås samarbeide med eksterne parter i emnet, som for eksempel utførelse av prosjekteringsoppdrag, skal det til søknaden vedlegges avtale med eksternt part, som sikrer akademisk uavhengighet. Det er ikke anledning til å ta i mot honorar for arbeide utført i emnet.

### Gjennomføring av emner

Fakultetet forplikter seg ikke til å gjennomføre emner på ordinært vis, om det er påmeldt mindre enn 8 studenter i prosjektemner (15 Sp), og mindre enn 10 studenter i kunnskapssemner (7,5 Sp).

### Forandringer av emnekrets.

Ombutting av enkelte emner med andre emner innen fakultetet kan finne sted med fakultetets samtykke.

Ombutting av enkelte emner med emner fra et annet fakultet kan finne sted med de berørte fakultets samtykke. Slike endringer tillates ikke foretatt etter 15. september for høsteksamenssemner og 15. februar for våreksamenssemner for den eksamensperiode hvor første gangs prøve i emnet/emnene skal være avlagt.

### Utsatt vurdering basert på prosjektarbeider.

For emner der avsluttende vurdering er basert på øvingsarbeider, gjelder at kun studenter som har levert inn arbeider til ordinær avsluttende vurdering, eller har hatt gyldig forfall ved denne vurderingen, får adgang til utsatt vurdering. Ved utsatt vurdering basert på prosjektarbeider, må det leveres et nytt eller revidert arbeid i emnet innen en tidsfrist, fastsatt av emneansvarlig.

Dersom arbeidet er av en slik art at dette ikke er mulig, gjentas emnet i sin helhet neste studieår.

Det samme gjelder for studenter som ikke har fått adgang til utsatt vurdering.

### Adgang til eksamen.

Instituttene har adgang til å fastsette både en nedre og øvre grense for tallet på studenter i prosjektemner og kunnskapssemner.

For å få adgang til eksamen i de enkelte emner må kandidatene ha fått godkjent de obligatoriske øvinger i emnet.

Når det for øvingsarbeider er fastsatt innleveringsfrist, kan studenten normalt ikke levere besvarelser eller bilag til disse etter fristens utløp. Instituttene kan i spesielle tilfeller etter søknad gi utsettelse med innlevering inntil øvingsoppgavene skal sensureres.

Ved gjentak av ikke bestått eksamen i emner der karakteren fastsettes på grunnlag av øvingsarbeider, henvises til bestemmelsene i Forskrift om eksamen.

### Utsatt eksamen.

Utsatt eksamen legges normalt til neste ordinære eksamensperiode.

## 8. Frister.

### Generelle frister for studieåret:

15. september:	Frist for å bekrefte utdanningsplanen i høstsemesteret (evt. melding til eksamen) Frist for å søke om særordning til eksamen i høstsemesteret
15. november:	Frist for annullering av eksamensmelding i høstsemesteret ("trekkfrist")
1. oktober	Frist for påmelding til prosjektemner for vårsemesteret.
1. november	Frist for påmelding til kunnskapssemner for vårsemesteret
15. februar:	Frist for å bekrefte utdanningsplanen i vårsemesteret (evt. melding til eksamen) Frist for å søke om særordning til eksamen i vårsemesteret
30. april:	Frist for annullering av eksamensmelding i vårsemesteret ("trekkfrist")
Ca. 15. mai	Frist for påmelding til prosjektemner for høstsemesteret
Ca. 1. juni	Frist for påmelding til kunnskapssemner for vårsemesteret

## 9. Perspektivemne.

Perspektivemnet er et obligatorisk emne i andre semester og skal representere en annen studiekultur enn det studieprogrammet studenten er tatt opp til. Oversikt over emnene som tilbys som perspektivemner og hvilket tidspunkt i studiet emnet skal tas, vil være angitt i utdanningsplanen.

Emnebeskrivelser finnes på <http://www.ntnu.no/studier/sokemne>

## 10. Ekspert i Team (EiT).

Ekspert i team er normalt obligatorisk for alle mastergradsstudier og profesjonsstudier ved NTNU.

Intensjonen med det tverrfaglige prosjektemnet EiT er å forberede studentene på tverrfaglig samarbeid i yrkeslivet. Studentene skal gis trening i å anvende sin fagkunnskap på faglige utfordringer i samfunnet. Studenten skal utvikle innsikt, ferdigheter og holdninger slik at studentgruppa kan kommunisere faglig og løse en tverrfaglig problemstilling. Hver student går inn i samarbeidet som ekspert på sitt fagfelt. Gjennom gruppearbeidet skal studenten utvikle innsikt i egen faglig kompetanse og gruppearbeid, og kunne bruke det i samarbeid med andre. Ekspert i Team (EiT) er obligatorisk i masterprogrammet i arkitektur, og gjennomføres i 4. årskurs, normalt i 8. semester.

Mer informasjon om Ekspert i Team finnes på hjemmesiden til emnet: <http://www.ntnu.no/eit>

## 11. Masteroppgaven.

Masteroppgaven utgjør 30 Sp og utføres normalt i 10. semester.

For å få utlevert masteroppgavene kreves det at minst et prosjektemne (15 Sp) inngår i emnekretsen som er gjennomført i 4. og 5. årskurs.

Det kreves videre at alle emner i emnekretsen skal være bestått. Dersom fakultetet skal kunne fravike dette krav, skal det tas hensyn til:

- omfanget av de gjenstående emner
- om de gjenstående emner er vesentlige for gjennomføring av masteroppgaven.

For å få utlevert masteroppgave forlanges det at den foreskrevne praksis er opparbeidet og godkjent.

Masteroppgaven skal være tidsbegrenset. Fakultetet fastsetter starttidspunkt og tidsramme for masteroppgaven. Varigheten skal som hovedregel være 20 uker. Varigheten kan utvides hvis:

- studenten har undervisningsarbeid ved NTNU
- studenten på grunn av sykdom eller andre tvingende grunner blir forsinket i arbeidet
- studenten utfører masteroppgave i utlandet.

Uttak høst: Masteroppgaven skal tas ut senest mandag i uke 33 med innlevering mandag i uke 51. Sensur av masteroppgaven finner sted i uke 2-3.

Uttak vår: Masteroppgaven skal tas ut senest i uke 51 med innlevering fredag i uke 19. Sensur av masteroppgaven finner sted i uke 21 – 22.

Masteroppgaven kan utføres:

1. Individuelt
2. I gruppe med individuell bedømmelse
3. I gruppe med felles bedømmelse.

Alle studenter har krav på å få utføre masteroppgaven individuelt. Oppgaveform 2 og 3 kan studenter velge hvis de selv setter sammen gruppen, og veileder for oppgaven godtar det. I tilfelle 2 skal den enkelte students bidrag kunne skilles ut. Ved utførelse i gruppe skal studentene på forhånd inngå skriftlig avtale om forholdet. Avtalepartene er studentene i gruppen og veileder. Det benyttes særskilte avtaleformular.

Den innleverte masteroppgaven med bilag kan av NTNU fritt benyttes til undervisnings- og forskningsformål. Ved bruk ut over dette, som utgivelse og annen økonomisk utnyttelse, må det inngå særskilt avtale mellom NTNU og kandidaten.

## 12. Utvekslingsordning.

Studentene kan normalt søke studieopphold i utlandet i 7. og/eller 8. semester og få dette godkjent som en del av mastergraden i arkitektur. Forutsetningen for å få studieoppholdet godkjent, er at fagplanen legges fram og godkjennes av fakultetet. Semesteret/årskurset vil ikke bli registrert i fagkretsen før vitnemål fra utenlandsk studiested er godkjent av fakultetet. Fakultetet har utvekslingsavtaler med en lang rekke universitet og høyskoler i utlandet. Oversikt over slike utvekslingsavtaler vil til enhver tid kunne finnes oppdatert hos Internasjonal seksjon ved Studieavdelingen. For å kunne få plass som utvekslingsstudent ved en av disse institusjonene, krever det at studenten har gjennomført de tre første årene av arkitektstudiet ved NTNU. Slike studieopphold gis normalt for 1 – 2 semester.

Årlig vil mellom 30 og 40 studenter kunne få plass som utvekslingsstudent i utlandet.

Nærmere informasjon finnes på internasjonal seksjons' hjemmeside:

[http://www.ntnu.no/studier/studier\\_i\\_utlandet](http://www.ntnu.no/studier/studier_i_utlandet)

## 13. Praksis.

Det stilles krav til 12 ukers relevant praksis i løpet av det 5-årige studiet, hvorav 7 skal være på byggeplass. For studenter som opptas til høyere årskurs, f.eks 2-årig studieprogram, er kravet 6 ukers relevant praksis. Korteste godkjennbare praksisperiode er 2 uker. Den foreskrevne praksis skal være godkjent før masteroppgaven tas ut. For øvrig vises til praksisforskriftene: <http://www.ntnu.no/studier/arkitektur/master/oppbygging>.

## 14. Studiekalender 2011/2012

Se omslagsark.

## 15. Generell studieinformasjon

### Emnebeskrivelser

Alle emnebeskrivelser finnes på <http://www.ntnu.no/studier/sokemne>

### Fakultetsforelesninger.

I forbindelse med undervisningen i emnene Arkitektur 1, 2, 3, 4, 5 og 6 og alle prosjekt vil det bli avholdt fakultetsforelesninger. Den gjennomsnittlige undervisningsbelastning av disse er beregnet til 1,5 Sp. Den gjennomsnittlige undervisningsbelastning av disse er beregnet til 1,5 Sp. Denne undervisningen er tatt med i utregningen av studiepoeng.

Fakultetsforelesninger er en felles innføring i områder i prosjekt og kunnskapsemne som ansees å være av betydning for de studenter som ikke kommer til å gjennomgå vedkommende emne. Dessuten omfatter fakultetsforelesningene gjesteforelesninger.

### Ekskursjoner.

I løpet av studietiden arrangeres normalt 5 til 6 større ekskursjoner:

- Introduksjonsekskursjon i 1. semester.

- Ekskursjon til utlandet i 2. semester.
- Norgesekskursjon. Feltstudier av eldre norsk arkitektur i 4. semester.
- Nordenekskursjon. Boligekskursjon i Skandinavia i 5. semester.
- Utenlandsekskursjon etter 6. semester.
- Ekskursjoner i forbindelse med prosjektemner.

Ingen av ekskursjonene er obligatoriske, og det må normalt påregnes en egenandel fra studentene.

### Spesifikk beskrivelse av karaktertrinnene for masterstudiet i arkitektur

Symbol	Betegnelse	Utdypende beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Kandidaten viser særdeles god kunnskap i og oversikt over emnets faglige grunnlag og innhold. Kandidaten viser meget stor grad av selvstendighet, kreativitet og solid analytisk forståelse. Kandidaten viser svært gode ferdigheter i anvendelsen av denne kunnskapen
B	Meget god	Kandidaten viser meget god kunnskap i og oversikt over emnets faglige grunnlag og innhold. Kandidaten viser betydelig grad av selvstendighet, kreativitet og god analytisk forståelse. Kandidatens ferdigheter i anvendelsen av denne kunnskapen ligger over gjennomsnittet.
C	God	Kandidaten viser god oversikt over de viktigste kunnskapselementene og sammenhengene i emnets faglig grunnlag og innhold. Kandidaten viser selvstendighet. Kandidaten viser kreativitet, analytisk evne og forståelse. Kandidaten viser gjennomsnittlig evne til å anvende sin kunnskap. Gjennomsnittet kan dels tolkes som typisk prestasjon av mange studenter i emnet og dels som krav til tilfredsstillende god prestasjon i emnet.
D	Nokså god	Kandidaten viser i noen grad analytisk evne og forståelse. Kandidaten viser selvstendighet i noen grad. Kandidaten viser oversikt over de viktigste kunnskapselementene og sammenhengene i emnets faglige innhold, men denne oversikten er preget av noen vesentlige mangler. Kandidaten viser i noen grad evne til å bruke kunnskapen aktivt og kreativt, men prestasjonen er noe dårligere enn gjennomsnittet.
E	Tilstrekkelig	Kandidaten viser mangelfull analytisk evne og forståelse. Kandidaten viser gjennomgående noe, men sporadisk preget oversikt over de viktigste kunnskapselementene og sammenhengene i emnets faglige innhold. Kandidatens prestasjon oppfyller minimumskravet som stilles i emnet når det gjelder kunnskap, analytisk evne og ferdighet i å anvende emnets kunnskapsinnhold.
F	Ikke bestått	Kandidatens prestasjon faller under minimumskravet som stilles i emnet når det gjelder kunnskap, analytisk evne og ferdighet i å anvende emnets kunnskapsinnhold.

## EMNETABELL – ARKITEKTSTUDIET 2011/2012

## 1. - 3. årskurs

Emnenr	Emnetittel	Inst.	Høst	Vår	Sum Sp
<b>1. årskurs</b>					
AAR4300	Arkitektur 1	BFF	15 Sp		15 Sp
EXPH0001	Filosofi viten teori		7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4400	Form og farge 1	BFF	3,75 Sp	3,75 Sp	7,5 Sp
AAR4405	Konstruksjonslære	BHT	3,75 Sp	3,75 Sp	7,5 Sp
AAR4410	Arkitektur 2	BFF		15 Sp	15 Sp
	Perspektivemner *			7,5 Sp	7,5 Sp
<b>2. årskurs</b>					
AAR4331	Arkitektur 3	BHT	15 Sp		15 Sp
AAR4335	Bygnfys/Matr.lære	BHT	7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4430	ATH A	BHT	3,75 Sp	3,75 Sp	7,5 Sp
AAR4435	Form og farge 2	BFF	3,75 Sp	3,75 Sp	7,5 Sp
AAR4440	Arkitektur 4	BPF		22,5 Sp	22,5 Sp
<b>3. årskurs</b>					
AAR4360	ATH B	BP	7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4365	Arkitektur 5	BP	22,5 Sp		22,5 Sp
AAR4460	ATH C	BHT		7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4465	Arkitektur 6	BPF		22,5 Sp	22,5 Sp

Inst.: Instituttet hvor emneansvarlig er tilsatt  
 BFF = Institutt for byggekunst, form og farge  
 BPF = Institutt for byggekunst, prosjektering og forvaltning  
 BHT = Institutt for byggekunst, historie og teknologi  
 BP = Institutt for byforming og planlegging  
 FAK = Fakultetet sentralt

## Følgende perspektivemner tilbys:

Emne:	Emnetittel	Semester
MFEL1010	Innføring i medisin for ikke-medisinere	H/V
MFEL1050	Innføring i idrettsfysiologi	V
IT1102	Informasjonsteknologi, grunnkurs	V
TM0100	Kommunikasjonsteknologi i finformasjonssamfunnet	V
FRA0502	Fransk II	H/V
ITA0501	Italiensk I	H/V
ITA0502	Italiensk II	H/V
JAP0502	Japansk II	V
TYSK0502	Tysk II	H/V
SPA0502	Spansk II	H/V
KULT2203	Ting, natur og tegn I	V
KULT2202	Perspektiver på kjønn I	V
LING1111	Syntaks	V
LING1112	Fonologi	V
LING1113	Semantikk	V
LING1114	Pragmatikk	V
HFEL0004	Retorikk	V
NORD2308	Språkstruktur og kommunikasjon	V
NORD1108	Nordisk litteraturhistorie	V
SANT0002	Psykologisk antropologi	H/V
SFEL2000	Samfunnsfaglige perspektiver på naturressursforvaltning	H/V

Alle emnebeskrivelser finnes på <http://www.ntnu.no/studier/sokemne>

## 4. OG 5. ÅRSKURS PROSJEKT- OG KUNNSKAPSEMNER

Ved planleggingen av det enkelte semester, vil det samlede tilbudet av prosjektemner bli underlagt en totalvurdering. Målsettingen vil da være å oppnå en god avveining mellom ulike fagaspekt, slik at det samlede fagtilbudet framstår i overensstemmelse med ønsket fagprofil for arkitektstudiet. Det planlagte semesterspesifikke undervisningsopplegget vil, sammen med emneteksten i studiehåndboken, bli lagt til grunn for denne avveilingen. Denne totalvurderingen vil kunne få som følge at det enkelte semester ikke vil bli gjennomført programmert undervisning i enkelte av de prosjektemnene som står oppført i studiehåndboken. Det betyr videre at det vil kunne bli tilbudt alternative programmerte opplegg under emnene AAR4505 og AAR4600 Arkitektur.

I det enkelte semester vil det bli tilbudt minst ett evt. flere prosjektemner innen instituttens faglige ansvarsområder. I tillegg kan det bli tilbudt kurs basert på samarbeid mellom flere institutt.

De enkelte instituttens faglige ansvarsområder er som følger:

### Institutt for byggekunst, form og farge

Instituttet tar for seg problemstillinger relatert til forskjellige virkemidler og innfallsvinkler i den arkitektoniske prosessen. Presentasjonsteknikker, alternative innfallsvinkler og konkrete problemstillinger i arkitektonisk sammenheng.

**Teori og eksperiment** undersøker arkitekturens grunnlag i lys av idestrømninger og formuttrykk innen vestlig samtidsarkitektur.

**Enkle programmer** gir en innføring i visuell datamanipulering og hvordan denne kan brukes i arkitekturprosjektering og – presentasjon.

**Rom og lys; interiørprosjektering** undersøker samspillet mellom rom, form, lys, materialer og menneskelige slik det har betydning for prosjekteringsprosessen.

**Visuell kommunikasjon** undersøker hvordan kunstneriske tilnærminger og virkemidler og mulighetene kan tas i bruk i arkitektur-sammenheng.

### Institutt for byggekunst, historie og teknologi

Institutt for byggekunst, historie og teknologi har ansvaret for undervisning innen de tekniske og miljømessige aspekter ved prosjektering og bruk av bygninger, samt for de historiske og vernefaglige aspekter ved prosjektering i eksisterende bygningsmiljøer. Instituttet tilbyr prosjektemner innenfor følgende hovedområder:

**Energi- og miljøriktige bygninger.** Fagområdet har som mål å utvikle kunnskaper og ferdigheter i å utnytte teoretiske kunnskaper om energibruk og andre ressurs- og miljøaspekter i prosjektering av bygninger. Energi- og miljøtiltak på eksisterende bygninger inngår også i fagområdet.

**Byggematerialer og bygningskonstruksjoner.** Fagområdet omhandler de tekniske og konstruktive aspekter ved prosjektering av bygninger. I prosjektoppgaver legges det vekt på å utvikle arkitektoniske løsninger som tar utgangspunkt i kunnskap og ferdigheter om materialers og komponenters tekniske og bygningsfysiske egenskaper. Kunnskap om tre som byggemateriale har hatt særlig fokus de siste årene. Fagområdet omhandler også digital modellering og prefabrikasjon med fokus på tre som materiale.

**Transformasjon i bygget miljø.** Fagområdet innbefatter alle aspekter av endringsprosesser i vårt fysiske miljø, med særlig vekt på de kulturminnefaglige, opplevelsesmessige og kulturelle aspektene. Prosjektoppgaver kan være på bygningsnivå eller på et mer overordnet steds/område/landskapsnivå, hvor bygninger og omgivelser sees i sin historiske, funksjonelle og estetiske kontekst.

### Institutt for byggekunst, prosjektering og forvaltning

Instituttets ansvarsområde omhandler alle sider ved den profesjonsbaserte prosjekteringsprosessen i et livsløpsperspektiv, hvor funksjonalitet, teknologi og estetikk inngår i en helhetlig sammenheng. Instituttet tilbyr prosjektemner innenfor følgende hovedområder;

**Arkitektonisk formgivning og prosjektering** av ulike typer bygninger og den teori og kunnskap som knytter seg til dette. Dette omfatter prosjektoppgaver med enkle eller komplekse programmer, og med vekt på en helhetlig løsning av byggeoppgaven. Prosjekteringsmetoder og utvikling av kreative verktøy for å skape arkitektur i planleggingen av en bygning eller bygningsanlegg. Teoretisk forståelse og analyse knyttet til prosjekteringsprosessen og grunnlaget for et arkitektonisk formsvar. Fagområdet har som hovedinnhold å integrere ulike arkitektoniske elementer i en sammenfattende prosjekteringsprosess som omfatter programkrav, funksjoner, forskrifter, konstruktive og tekniske utførelser, materialvalg, idégrunnlag og formspråk.



**Boliger og bosetting** omhandler organisering og utforming av boliger og boligområder i urban og rural sammenheng. Grunnleggende er forståelse for og kunnskap om kulturelle, politiske og økonomiske betingelser for bosetting, og teorier og planleggings- og prosjekteringsmetoder knyttet til dette.

**Omgivelseestetikk** omhandler forståelse for og opplevelse av fysiske omgivelser. Evaluering og kritikk av arkitektur og landskaps- og byrom, og teorier og metoder knyttet til dette inngår som viktige elementer i fagområdet.

**Eiendomsutvikling og forvaltning** omhandler utvikling og forvaltning av ulike typer bygninger og eiendommer, samt bruksmessig utvikling og arkitektonisk transformasjon av eksisterende bygninger og nybygg. I dette inngår teorier, metoder og praksis for styring og ledelse av prosjekt og prosjektering, og forståelse for sammenhengen mellom virksomhet, bruk, teknologi og arkitektur.

Noen av emnene som tilbys vil være i samarbeid med andre institutter og faggrupper.

## Institutt for byforming og planlegging

Instituttets ansvarsområde omhandler ulike sider av by- og regionplanlegging, der estetiske, funksjonelle og økologiske perspektiver er sentrale. Instituttet tilbyr prosjektemner (15 Sp) innenfor følgende hovedområder:

**Byforming** der problemstillingene er knyttet til fysisk planlegging av ulike typer by- og tettstedsområder i Norge, eventuelt også i andre land. Prosjekteringsoppgavene vil ta stilling til funksjonelle så vel som byroms- og bygningsestetiske aspekt foruten landskapsmessige forhold. Prosjektemnene skal bygge på en planteoretisk forståelse der analyser av området inngår som fundament for planleggingen. Analysene vil omfatte lokalbefolkningens behov, ulike krav i henhold til plan- og bygningsloven samt sektormyndigheters ønsker og krav og den lokale arkitekturs og andre eksisterende forholds egenart. Prosjektemnene vil gjenspeile reelle planleggingsprosesser.

**Byøkologisk planlegging** i utviklingsland tar opp utviklingsmuligheter på et lokalt grunnlag. Fokus er på endringsprosesser i nabolag. Målet er å bygge lokal kapasitet og ansvar for aksjonsplanlegging. Emnet legger vekt på arbeidsmetode med lokale organisasjoner og tverrfaglig, prosjektorientert samarbeid internt i en flerkulturell, internasjonal studentgruppe. Feltarbeidet er i et utviklingsland. Teori og praksis integrerer ressurs- og miljømessige hensyn med sosiale og kulturelle perspektiv.

Kunnskapsemnene ved instituttet (7,5 Sp) kan videre deles inn i to hovedgrupper, nemlig den gruppe kurs som skal forstås som supplerende teorikurs til prosjekteringskursene og de som er temamessig mer fristilte. Bindingen til prosjekteringskursene er opplyst om i beskrivelsen av kursene. Mindre øvings-/prosjekteringsoppgaver kan inngå i disse emnene.

**EMNETABELL – ARKITEKTSTUDIET 2011/2012**  
**PROSJEKTEMNE**  
**4. OG 5. ÅRSKURS**

Emnenr	Emnetittel	Inst.	Tas i komb. med	Anm.	Høst	Vår	Sum Sp
AAR4500	Ark formg KP	BPF	AAR4870		15 Sp		15 Sp
AAR4505	Arkitektur A	FAK			15 Sp		15 Sp
AAR4507	Arkitektur D	FAK			15 Sp		15 Sp
AAR4510	Boligprosjektering	BPF	AAR4814		15 Sp		15 Sp
AAR4515	Byforming I	BP	AAR4905		15 Sp		15 Sp
AAR4525	Byøk planl prosjekt	BP	AAR4820 AAR4816		15 Sp		15 Sp
AAR4532	Klima og bygget form prosj	BHT	AAR4832 AAR4833		15 Sp		15 Sp
AAR4620	Rom og lys – enkle prog	BFF	AAR4850		15 Sp		15 Sp
BK3170	Kunst og fellesskapets rom	KIT	BK3171		15 Sp		15 Sp
AAR4540	Metamorfose - Prosj & eiend.utv	BPF	AAR4851		15 Sp		15 Sp
AAR4546	ZEB-design	BHT	AAR4817		15 Sp		15 Sp
AAR4551	Transf i bygget miljø	BHT	AAR4825		15 Sp		15 Sp
AAR4552	Trearkitektur A	BPF	AAR4881		15 Sp		15 Sp
AAR4565	Trekonstruksjoner A	BHT	AAR4885		15 Sp		15 Sp
AAR4570	Vis kom 1 A	BFF	AAR4890		15 Sp		15 Sp
AAR4600	Arkitektur A	FAK				15 Sp	15 Sp
AAR4601	Arkitektur D	FAK				15 Sp	15 Sp
AAR4602	Ark formg KP	BPF	AAR4903			15 Sp	15 Sp
AAR4605	Byforming II	BP	AAR4905			15 Sp	15 Sp
AAR4607	Arkitekturhjelpen	BPF	AAR4902	1		15 Sp	15 Sp
AAR4613	Symbiose	BPF	AAR4950			15 Sp	15 Sp
AAR4616	Energy project 2	BHT	AAR4926 AAR4907			15 Sp	15 Sp
BK3220	Kunst og fellesskapets rom	KIT	BK3221			15 Sp	15 Sp
AAR4623	Tektonikk	BHT	AAR4910			15 Sp	15 Sp
AAR4630	Vis kom 2 A	BFF	AAR4965			15 Sp	15 Sp
AAR4990	Masteroppgave i arkitektur						30 Sp

Alle emnebeskrivelser finnes på <http://www.ntnu.no/studier/sokemne>

Fakultetet forplikter seg ikke til å gjennomføre emner på ordinært vis, om det er påmeldt mindre enn 8 studenter i Prosjekt-emne (15 Sp), og mindre enn 10 studenter i Kunnskapsemne (7,5 Sp).

Hvert semester skal det velges ett Prosjektemne og to Kunnskapsemner. Det ene Kunnskapsemnet skal velges slik at det kan knyttes opp til det valgte Prosjektemnet. I kolonne "Tas i komb. med" er det angitt hvilke(t) Kunnskapsemne som skal knyttes opp til det enkelte Prosjektemne. Det andre Kunnskapsemne kan velges fritt fra listen over Kunnskapsemner, såfremt det ikke er noe krav om at emnet skal tas i kombinasjon med et Prosjektemne. Velegnede emner på 7,5 Sp undervist av andre fakultet, kan også tas inn i emnekretsen som fritt valgt Kunnskapsemne. Dette forutsetter godkjenning fra fakultetet som gir emnet.

1. Undervises ikke i studieåret 2011/2012.

Inst.: Instituttet hvor emneansvarlig er tilsatt  
 BFF = Institutt for byggekunst, form og farge  
 BPF = Institutt for byggekunst, prosjektering og forvaltning  
 BHT = Institutt for byggekunst, historie og teknologi  
 BP = Institutt for byforming og planlegging  
 FAK = Fakultetet sentralt

## EMNETABELL – ARKITEKTSTUDIET 2011/2012

## KUNNSKAPSEMNE

## 4. OG 5. ÅRSKURS

Emnenr	Emnetittel	Inst.	Tas i komb. med	Anm	Høst	Vår	Sum Sp
AAR4215	Fys detaljplanlegg	BP		2	7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4800	Arkitektur B	FAK			7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4801	Arkitektur C	FAK			7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4804	Arkitektur og antropologi	BHT			7,5 Sp		7,5 Sp
BK4100	Arkitektur og foto	KIT			7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4812	Bolighistorie	BPF			7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4814	Boligkunnskap	BPF	AAR4510		7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4817	ZEB-Theory	BHT	AAR4546		7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4905	Byformingsteori	BP			7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4815	Plan og byggeprosess	BPF			7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4816	Byøk plan metode	BP	AAR4525, AAR4820		7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4820	Byøk plan teori	BP	AAR4525, AAR4816		7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4825	Dokum og analyse	BHT			7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4827	Eiendomsforvaltning	BPF			7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4828	Eiendomsutvikling	BPF			7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4829	Eiend/forv kunnskap	BPF		1	7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4832	Energy theory 1	BHT	AAR4532, AAR4833		7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4833	Sust arch	BHT			7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4921	Est komm	BFF			7,5 Sp		7,5 Sp
TPD4185	Formgivning i tre				7,5 Sp		7,5 Sp
BK3171	Kunst og felles – teori	KIT	BK3170		7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4841	GIS som planverktøy	BP		2	7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4845	Landskapsplanl & GIS	BP		1,2	7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4850	Lys og belysning	BFF			7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4851	Metamorfose kunnskap	BPF			7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4853	Metodelære	FAK			7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4863	Prefabim	BHT			7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4870	Prosj met program	BPF	AAR4500		7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4873	Sections	BPF		1	7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4881	Trearkitektur B	BPF	AAR4552		7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4885	Trekonstruksjoner B	BHT	AAR4565		7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4960	Virtuell bygning	BPF			7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4890	Vis kom 1 B	BFF	AAR4570		7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4895	Vis kom 3	BFF			7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4897	Workshop	FAK			3,75 Sp	3,75 Sp	7,5 Sp
AAR4937	Omgivelsesestetikk	BPF			7,5 Sp		7,5 Sp
AAR4234	Byplan bærek utv vk	BP		2		7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4220	Fys oversiktsplanlegging	BP		2		7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4900	Arkitektur B	FAK				7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4901	Arkitektur C	FAK				7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4902	Arkitekturhjelpen – Teori	BPF	AAR4607	1		7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4903	Ark formg KP	BPF	AAR4602			7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4905	Byformingsteori	BP	AAR4515, AAR4605			7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4907	Sust materiale	BHT	AAR4616, AAR4926			7,5 Sp	7,5 Sp
BK4250	Arkitektur og foto	KIT				7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4910	Byggematerialer	BHT				7,5 Sp	7,5 Sp
	Ekspert i team	FAK		3		7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4921	Est komm	BFF				7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4926	Energy theory 2	BHT	AAR4616, AAR4907			7,5 Sp	7,5 Sp
BK3221	Kunst og felles teori	KIT	BK3220	3		7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4935	Lys og farge	BFF				7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4944	Byplan for bærek utv	BP				7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4863	Prefabim	BHT				7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4950	Programmering	BPF		2		7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4951	Prosjekteringsledelse	BPF		2		7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4965	Vis kom 2B	BFF	AAR4630			7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4970	Vis kom 4	BFF				7,5 Sp	7,5 Sp

Fakultetet forplikter seg ikke til å gjennomføre emner på ordinært vis, om det er påmeldt mindre enn 8 studenter i Prosjekt-emne (15 Sp), og mindre enn 10 studenter i Kunnskapsemne (7,5 Sp).

- 1 Undervises ikke i studieåret 2011/2012.
- 2 Emnet undervises også for studenter ved IVT.
- 3 EiT er normalt obligatorisk i alle masterstudier og profesjonsstudier ved NTNU.  
Landsbytemaene annonseres på [www.eit.ntnu.no](http://www.eit.ntnu.no)

Inst.: Instituttet hvor emneansvarlig er tilsatt  
BFF = Institutt for byggekunst, form og farge  
BPF = Institutt for byggekunst, prosjektering og forvaltning  
BHT = Institutt for byggekunst, historie og teknologi  
BP = Institutt for byforming og planlegging  
FAK = Fakultetet sentralt

## SÆRBESTEMMELSER – MASTERSTUDIET I FYSISK PLANLEGGING

### 1. Læringsmål

Masterstudiet i fysisk planlegging skal gjere kandidatane kvalifisert til å utarbeide fysiske planar og delta i tverrfaglege planprosessar.

### 2. Fag profiler:

Studentane kan velge mellom fire forskjellige fagprofilar; *kommunal planlegging, landskap og økologi, plan og prosjekt og kulturmiljø*. Fordypningen skjer ved valg av *valgemne* i andre og tredje semester, *prosjektemne* i tredje semester og *masteroppgave*.

### 3. Opptakskrav

Det blir skilt mellom to opptaksgrupper:

Gruppe 1: Minimum tre år høgare utdanning (180 studiepoeng) med minst 80 studiepoeng i tekniske eller samfunnsfag som er relevante for fysisk planlegging/samfunnsplanlegging. Døme på slike utdanningar er bachelorprogram innanfor arealplanlegging, ingeniørfag, formingsfag, transportfag, samfunnsfag, kulturminne, naturforvaltning/økologi, økonomi, administrasjon og leiling, pedagogikk.

Gruppe 2: Minimum tre år anna høgare utdanning (180 studiepoeng) og minst to år relevant praksis frå samfunnsplanlegging. Døme på relevant praksis er arbeid innan fysisk planlegging og leiar for ein planleggingsrelevant sektor, stab eller institusjon i privat eller offentleg verksemd.

I tvilstilfelle avgjer opptakskomiteén om ein søkars fagbakgrunn er relevant som opptaksgrunnlag.

### 4. Kontaktinformasjon

For informasjon om programmet og/eller studieveiledning, send en mail til [studadm@ab.ntnu.no](mailto:studadm@ab.ntnu.no)

### 5. Utdanningsplan og emneval

Studentane skal kvart år ha ein utdanningsplan som må godkjennast av programstyret. Planen skal registrerast i byrjinga av haustsemesteret slik at oppmelding i emne kan skje innan 15. september for haustsemesteret, og 15 februar for vårsemesteret. Emne skal ordinært velgast blant til rådde emna i den valde fagprofilen. Programstyret kan godkjenne val av andre emne dersom det er kapasitet.

### Generelle frister for studieåret :

15. september:	Frist for å bekrefte utdanningsplanen i høstsemesteret (evt. melding til eksamen) Frist for å søke om særordning til eksamen i høstsemesteret
15. november:	Frist for annullering av eksamensmelding i høstsemesteret ("trekkfrist")
1. desember:	Frist for melding til undervisning i vårsemesteret
15. februar:	Frist for å bekrefte utdanningsplanen i vårsemesteret (evt. melding til eksamen) Frist for å søke om særordning til eksamen i vårsemesteret
30. april:	Frist for annullering av eksamensmelding i vårsemesteret ("trekkfrist")
1. juni:	Frist for melding til undervisning i høstsemesteret

### 6. Deltidsstudiar

Programstyret kan godkjenne søknad om deltidstudiar for eitt år om gongen i samsvar med utdanningsplanen. Studenten kan ikkje bruke meir enn tre år på same årskurs, jfr. Studieforskrifta. Masteroppgåva kan ikkje takast som deltidstudium.

### 7. Øvingsarbeid

Studenten kan normalt ikkje levere svar eller vedlegg til desse etter oppsett innleveringsfrist. Det aktuelle instituttet kan i særskilde tilfelle gje utsetting.

### 8. Tilgang til eksamen

For å få tilgang til eksamen må studenten ha fått godkjent eventuelle obligatoriske øvingar i emnet.

### 9. Utsett eksamen

I emna som blir undervist av fakultet for arkitektur og biletkunst blir utsett eksamen lagd til neste ordinære eksamensperiode. I andre emne gjeld reglane for ansvarleg fakultet. Ved gjentak av eksamen i emne der øvingsarbeid tel 50 % eller meir, må det leverast nytt eller revidert øvingsarbeid.

### 10. Ekspertar i Team

Intensjonen med det tverrfaglige prosjektemnet Ekspertar i Team (EiT) er å forberede studentene på tverrfaglig samarbeid i yrkeslivet. Studentene skal gis trening i å anvende sin fagkunnskap på faglige utfordringer i samfunnet. Studenten skal utvikle innsikt, ferdigheter og holdninger slik at studentgruppa kan kommunisere faglig og løse en tverrfaglig problemstilling. Hver student går inn i samarbeidet som ekspert på sitt fagfelt. Gjennom gruppearbeidet skal studenten utvikle innsikt i egen faglig kompetanse og gruppeatferd, og kunne bruke den i samarbeid med andre. Ekspertar i Team (EiT) er obligatorisk i masterprogrammet i fysisk planlegging.

Mer informasjon om Ekspertar i Team finnes på hjemmesiden til emnet: [www.ntnu.no/eit](http://www.ntnu.no/eit)

### 11. Masteroppgåve

Masteroppgåva skal vere på 30 studiepoeng.

For å få starte arbeid med masteroppgåve må alle obligatoriske og valgbare emne som inngår i utdanningsplanen, vere bestått. Programstyret kan i særskilde tilfelle fråvike dette, og skal ta omsyn til omfanget av gjenstående emne og om dei er viktige for gjennomføring av masteroppgåva.

Masteroppgåva skal normalt takast ut i løpet av veke 2, alternativt veke 33. Tidsramma for arbeidet er 20 veker. Programstyret kan godkjenne utvida tidsramme dersom:

- studenten har undervisningsarbeid ved NTNU
- studenten blir forsinka i arbeidet på grunn av sjukdom eller andre tvingande grunnar
- studenten utfører masteroppgåva i utlandet.

Masteroppgaven kan utføres:

4. Individuelt
5. I gruppe med individuell bedømmelse
6. I gruppe med felles bedømmelse.

Alle studenter har krav på å få utføre masteroppgaven individuelt. Oppgaveform 2 og 3 kan studenter velge hvis de selv setter sammen gruppen, og emneansvarlig for oppgaven godtar det. I tilfelle 2 skal den enkelte students bidrag kunne skilles ut. Ved utførelse i gruppe skal studentene på forhånd inngå skriftlig avtale om forholdet. Avtalepartene er studentene i gruppen og emneansvarlig. Det benyttes særskilte avtaleformular.

Den innleverte masteroppgåva med vedlegg kan fritt brukast av NTNU til undervisnings- og forskingsformål. Ved bruk ut over dette, som utgjeving og anna økonomisk utnytting, må det gjerast særskild avtale mellom NTNU og kandidaten.

## **12. Utdvekslingsopphald**

Programstyret kan godkjenne utvekslingsopphald inntil eitt semester ved utanlandsk eller annan norsk utdanningsinstitusjon dersom kandidaten dokumenterer studieprogram som tilsvarar masterprogrammet i rimeleg grad.

**EMNETABELL - MASTERSTUDIET I FYSISK PLANLEGGING 2011/2012****Obligatoriske emne**

Emnenr	Emnetittel	Haut	Vår	Merknader
<b>1. år</b>				
AAR4215	Fys detaljplanlegg	7,5 sp		
FP4100	Arkitektur/stedsform	7,5 sp		
AAR4841	GIS som planverktøy	7,5 sp		
FP4350	Plan teori prosess	7,5 sp		
AAR4220	Fys oversiktsplanl		7,5 sp	
AAR4936	Metodar oversikt		7,5 sp	
AAR4225	Samord areal/transp		7,5 sp	
	Valgemne		7,5 sp	Sjå eiga liste
<b>2. år</b>				
FP4350	Planl teori & prosess	7,5 Sp		
AAR4815	Byggepros og prosj gjen f	7,5 Sp		
FP4300	Prosjekt i fys planl	7,5 Sp		
	Valgemne	7,5 Sp		
FP4400	M oppg fys planl		30 Sp	
<b>NB!</b>				
<b>2. år studieåret 2012/2013</b>				
<b>2. år</b>				
FP4300	Prosj fys plan	7,5 sp		
AAR4845	Landskapsplanl	7,5 sp		
SØK1104	Komm øk og planl	7,5 Sp		
	Valgemne	7,5 sp		Sjå eiga liste
FP4400	M oppg fys planl		30 sp	

**Valemne**

Emnenr	Emnetittel	Haut	Vår	Merknader
AAR4360	ATH B	7,5 sp		
AAR4828	Eiendomsutvikling	7,5 sp		
AAR4815	Plan og prosess	7,5 sp		1
BI2050	Biologiske ressurser	7,5 sp		1
TBA4202	BM1 Infrastruktur	7,5 sp		1
TBA4315	Kost/nytte samf anl	7,5 sp		1
TBA4291	Transportanalyse	7,5 sp		
TBA4320	Trafikksikk/risiko	7,5 sp		
TBA4340	Rehab/drift veger	7,5 sp		1
TBA4345	Bærekraft transport	7,5 sp		1
TBA4201	Veg og miljø		7,5 sp	
TBA4286	Trafikkavvikl/ITS		7,5 sp	
TIØ4260	Bedrift samf/org/miljø		7,5 sp	
TPK4115	Prosjektplanl styr		7,5 sp	
	EiT		7,5 sp	

Alle emnebeskrivelser finnes på <http://www.ntnu.no/studier/sokemne>

1. Valemne som det ikkje blir tatt omsyn til i time- og eksamensplan.

# SÆRBESTEMMELSER – MASTERSTUDIET I EIENDOMSUTVIKLING OG -FORVALTNING

## 1. Læringsmål

Masterstudiet i eiendomsutvikling og forvaltning er et profesjonsstudium som gir et bredt kompetansegrunnlag innen utvikling og forvaltning av eiendom. Studiet skal gi ferdigheter til å praktisere som eiendomsutvikler og forvalter innenfor en rekke forskjellige områder som prosjektering, fysisk planlegging, forskning og undervisning innenfor privat og offentlig sektor. Studiet tar utgangspunkt i eksisterende byområder, bygninger og infrastruktur, og ser på utvikle og forvaltning av disse i forhold til nye tekniske krav, standarder og behov for boliger, næringsbygg og offentlige tjenestetilbud.

## 2. Hovedprofiler/Studieløp

I masterutdanningen i Eiendomsutvikling og forvaltning undervises det i fag som omhandler eiendomsutvikling, bygningsforvaltning, byggprogrammering, lover og regelverk for bygging og eiendomsforvaltning, prosjekt- og økonomistyring. Studieretningen er tverrfaglig/multifakulært og tilbys i et samarbeid mellom Fakultet for arkitektur og billedkunst og Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi.

Studiet tar utgangspunkt i grunnleggende basiskunnskaper innen teknologi, arkitektur, byggfag, organisasjon og ledelse eller økonomi. Fokus er på utvikling og forvaltning av bygg og eiendom, samt transformasjon av eksisterende bebyggelse. Det legges opp til et tverrfaglig samarbeid mellom studenter med ulik faglig bakgrunn fra tidligere studier.

### Semesterstruktur 1. og 2. semester

Hvert studieår består av 2 semester.

Det første året ved masterstudiet Eiendomsutvikling og forvaltning er de fleste emnene obligatoriske. Hvert semester består av 4 emner, hvert på 7,5 studiepoeng.

### Semesterstruktur 3. og 4. semester

I høstsemesteret (3.semester) i 2. årskurs settes semesteret sammen av 3 deler på følgende måte.

- A: Et problemorientert prosjektemne á 15 Sp.
- B: Et kunnskapsorientert emne nært tilknyttet det problemorienterte emnet, 7,5 Sp.
- C: Et valgfritt emne, 7,5 Sp.

Prosjektemnet (A) er problem- og prosessorientert med vekt på faglig tilnærming til, bearbeiding av og svar på ulike problemsituasjoner og oppgaver. Prosjektemnet skal knyttes tett opp til et teori- og kunnskapsemne (B) og aktualisere dette emnets relevans som bidragsyter av prosjektemne og teori/kunnskapsemne. Graden av sammenknytting mellom prosjektdel og teori/kunnskapsdel kan variere. I noen tilfeller vil disse i realiteten framstå som ett emne med felles faglærer, semesterplan og sensur, slik at prosjektemne og teori/kunnskapsemne forutsettes valgt under ett. I andre tilfeller vil emnene tilbys separat. Studenter som har valgt et prosjektemne, vil da måtte velge ett av flere alternative teori- og kunnskapsemner (B) som kan knyttes opp mot dette prosjektemnet.

Det valgfrie emnet (C) tilsvarer dagens valgbare emner. Enkelte teori- og kunnskapsemner under B vil også kunne velges som slikt teori- og kunnskapsemne under C. Det er ingen forutsetning at slike valgfrie emner knyttes opp mot noe prosjekt.

## 3. Kontaktinfo om programmet

For informasjon om programmet og/eller studieveiledning, send en mail til [studadm@ab.ntnu.no](mailto:studadm@ab.ntnu.no)

## 4. Opptaks- og rangeringsordninger

Studieprogrammet vender seg mot kandidater med bachelor-grad eller tilsvarende. Det blir skilt mellom to opptaksgrupper:

Gruppe 1: Minimum 3 år høyere utdanning med minst 80 sp i tekniske, økonomiske eller ledelsesfag som er relevante for eiendomsutvikling, bygg og eiendomsforvaltning.

Dette vil omfatte;

- 3-årig bachelor i Ingeniørfag – Byggingeniør, og – Byggdesign
- 3-årig bachelor i Økonomi og administrasjon
- 3-årig bachelor i Husøkonomi og serviceledelse (facility management).

Gruppe 2: Minimum tre år annen høyere utdanning (180sp), og minst to år dokumentert og relevant praksis fra eiendomsutvikling og –forvaltning

## 5. Introuka

En spesiell ordning gjelder for første semester i det 2-årige masterstudiet. For å gjøre studentene kjent med det studiet de er tatt opp til, blir det i den første uken satt av tid til dette formålet. Timeplanen for denne uken er forskjellig fra timeplanen i de andre ordinære ukene i semesteret.

## 6. Generelle bestemmelser om emnevalg/utdanningsplan

For studenter som er tatt opp til studier på 60 studiepoeng eller mer, skal utdanningsplan inngås mellom studenten og fakultetet innen utløpet av første semester. En utdanningsplan er en gjensidig avtale mellom den enkelte student og NTNU som skal sikre den nødvendige studieprogresjon og gjennomføring fram mot avsluttende grad. Utdanningsplanen viser innholdet og progresjonen i den planlagte utdanningen for studenten. Utdanningsplanen kan endres etter avtale med fakultetet. Frist for bekrefelse av utdanningsplan er 15. september for høstsemesteret og 15. februar for vårsemesteret. Valg av emner i alle årskurs foregår elektronisk ved registrering i Utdanningsplanen på Studentweb.



I årskurs med valgmuligheter, godkjenner fakultetene utdanningsplanen. Det tilltates normalt ikke at obligatoriske emner eller at de sentrale grunnlags- og basisemnene byttes ut. Emner som er fullført ved NTNU før opptak til studieprogrammet, kan godkjennes i utdanningsplanen som obligatorisk/valgbart emne.

### Valg av emner i 1., 2. og 3. semester

Det skal velges et valgbart emne for høstsemesteret i 1. og 3. semesteret. Frist for valgene er 15. september. Frist for valgbare emner for vårsemesteret er 15. februar. Frist for valg av videregående prosjektemne i høstsemesteret i 3. semester er 15. mai. Etter at søknadene er behandlet ved fakultetet får studentene melding om de emner som blitt innvilget, og foretar deretter en bekreftelse av sin utdanningsplan.

## 7. Frister

### Generelle frister for studieåret (G11):

15. september:	Frist for å bekrefte utdanningsplanen i høstsemesteret (evt. melding til eksamen)
	Frist for å søke om særordning til eksamen i høstsemesteret
15. november:	Frist for annullering av eksamensmelding i høstsemesteret ("trekkfrist")
1. desember:	Frist for melding til undervisning i vårsemesteret
15. februar:	Frist for å bekrefte utdanningsplanen i vårsemesteret (evt. melding til eksamen)
	Frist for å søke om særordning til eksamen i vårsemesteret
30. april:	Frist for annullering av eksamensmelding i vårsemesteret ("trekkfrist")
1. juni:	Frist for melding til undervisning i høstsemesteret

## 8. Ekspert i Team

Intensjonen med det tverrfaglige prosjektemnet Ekspert i Team (EiT) er å forberede studentene på tverrfaglig samarbeid i yrkeslivet. Studentene skal gis trening i å anvende sin fagkunnskap på faglige utfordringer i samfunnet. Studenten skal utvikle innsikt, ferdigheter og holdninger slik at studentgruppa kan kommunisere faglig og løse en tverrfaglig problemstilling. Hver student går inn i samarbeidet som ekspert på sitt fagfelt. Gjennom gruppearbeidet skal studenten utvikle innsikt i egen faglig kompetanse og gruppearbeid, og kunne bruke den i samarbeid med andre. Ekspert i Team (EiT) er obligatorisk i masterprogrammet i arkitektur.

Mer informasjon om Ekspert i Team finnes på hjemmesiden til emnet: [www.eit.ntnu.no](http://www.eit.ntnu.no).

## 9. Masteroppgaven

Masteroppgaven utgjør 30 Sp og utføres normalt i 10. semester.

For å få utlevert masteroppgavene kreves det at alle emner i emnekretsen skal være bestått. Dersom fakultetet skal kunne fravike dette krav, skal det tas hensyn til:

- omfanget av de gjenstående emner
- om de gjenstående emner er vesentlige for gjennomføring av masteroppgaven.

*For å få utlevert masteroppgave forlanges at den foreskrevne praksis er opparbeidet og godkjent.*

Masteroppgaven skal være tidsbegrenset. Fakultetet fastsetter starttidspunkt og tidsramme for masteroppgaven. Varigheten skal som hovedregel være 20 uker. Varigheten kan utvides hvis:

- studenten har undervisningsarbeid ved NTNU
- studenten på grunn av sykdom eller andre tvingende grunner blir forsinket i arbeidet
- studenten utfører masteroppgave i utlandet.

Masteroppgaven kan kun tas ut i løpet av uke 3. I spesielle tilfeller kan det gis dispensasjon fra denne bestemmelsen.

Masteroppgaven kan utføres:

1. Individuelt
2. I gruppe med individuell bedømmelse
3. I gruppe med felles bedømmelse.

Alle studenter har krav på å få utføre masteroppgaven individuelt. Oppgaveform 2 og 3 kan studenter velge hvis de selv setter sammen gruppen, og emneansvarlig for oppgaven godtar det. I tilfelle 2 skal den enkelte students bidrag kunne skilles ut. Ved utførelse i gruppe skal studentene på forhånd inngå skriftlig avtale om forholdet. Avtalepartene er studentene i gruppen og emneansvarlig. Det benyttes særskilte avtaleformularer.

Den innleverte masteroppgaven med bilag kan av NTNU fritt benyttes til undervisnings- og forskningsformål. Ved bruk ut over dette, som utgivelse og annen økonomisk utnyttelse, må det inngå særskilt avtale mellom NTNU og kandidaten.

## 10. Utvekslingsordning

Programstyret kan godkjenne utvekslingsopphold med inntil et semester ved utenlandsk eller annen norsk utdanningsinstitusjon, og få dette godkjent som en del av mastergraden i Eiendomsutvikling og forvaltning. Forutsetningen for å få studieoppholdet godkjent, er at fagplanen legges fram og godkjennes av programstyret.

Oversikt over slike utvekslingsavtaler vil til enhver tid kunne finnes oppdatert hos Internasjonal seksjon ved Studieavdelingen. For å kunne få plass som utvekslingsstudent ved en av disse institusjonene, krever det at studenten har fulgt normal studieprogresjon.

Nærmere informasjon finnes på internasjonal seksjons' hjemmeside:

<http://www.ntnu.no/intersek/ntnustud/>

## EMNETABELL MASTERSTUDIET I EIENDOMSUTVIKLING OG -FORVALTNING 2011/2012

## Obligatoriske emner

Emnenr	Emnetittel	Høst	Vår
<b>1. årskurs</b>			
FP4100	Arkitektur og stedsforming	7,5 Sp	
AAR4827	Eiendomsforvaltn og service	7,5 Sp	
AAR4828	Eiendomsutvikling	7,5 Sp	
TIØ4258	Teknologiledelse	7,5 Sp	
AAR4950	Programmering og evaluering		7,5 Sp
TBA4170	Ombygging, rehab. og forvaltn.		7,5 Sp
	Valgbart emne		7,5 Sp
	Ekspert i Team, EiT		7,5 Sp
<b>2. årskurs</b>			
AAR4530	Eiendomsutv/forvalt prosjekt	15 Sp	
TBA4505	Eiendomsforvaltning FDE	7,5 Sp	
	Valgbart emne	7,5 Sp	
AAR4992	M oppgave i eiend utvikling og -forvalt		30 Sp

## Valgemner

Emnenr	Emnetittel	Høst	Vår
AAR4220	Fysisk oversiktsplanlegging	7, 5 Sp	
AAR4815	Plan og byggeprosess	7,5 Sp	
AAR4825	Dokum og analyse	7,5 Sp	
TEP4235	Energibruk i bygninger	7,5 Sp	
TIØ4215	Kontraktsrettsforhandlinger	7,5 Sp	
TBA4155	Prosjektstyring 2	7,5 Sp	
AAR4951	Prosjekteringsledelse		7,5 Sp
TBA4165	Bygningsteknikk		7,5 Sp
SØK1104	Komm økonomi og planl		7,5 Sp
TIØ4250	Bedrift samf/org/milj		7,5 Sp
TPK4115	Prosj planl og styring		7,5 Sp

Alle emnebeskrivelser finnes på <http://www.ntnu.no/studier/sokemne>

\* EiT er normalt obligatorisk i alle masterstudier og profesjonsstudier ved NTNU. Landsbytemaene annonseres på [www.eit.ntnu.no](http://www.eit.ntnu.no)

# SÆRBESTEMMELSER

## ADDITIONAL REGULATIONS – MASTER OF SCIENCE IN URBAN ECOLOGICAL PLANNING

### 1. Learning Goal

The goal of the Masters course in Urban Ecological Planning is to enable the candidates to act as planners in urban settings based on an understanding of the dynamics of urban change in a global context.

The course is grounded in an ideology that focuses on exploring and utilizing contextual knowledge and localized resources while at the same time acknowledging the relational complexity that exist in the urban reality of the developing world. Through a practice oriented learning approach the course adheres to the principles of equity, sustainability and in promoting the interests of the marginalized.

### 2. Course Structure

This is a two year course where each of the four semesters comprises core modules and electives from the natural or social sciences depending on the candidate's interests or qualifications. There are also multidisciplinary courses, "Experts in Team" that may be chosen as electives.

*Semester I:* International 'Field Work and Project' taking place in a third country done in cooperation with students from other international universities and faculties of NTNU.

*Semester II:* Core courses (Urban Ecological Planning; Planning for Sustainability and Development; Research Methods; GIS for Urban Planning).

*Semester III:* Core courses (Planning Theory, Methods) + electives.

*Semester IV:* Master thesis; analyses and final write-up.

Individual study plans for each semester has to be agreed upon with the course coordinator and submitted by deadlines set by the university

### 3. Career Prospects

The course will give the candidate in insight into the dynamics of urban change, and prevalent development challenges of the developing world, and furthermore advise on possible ways of dealing with the constitutive problems and possibilities. The candidate is thus qualified to fill positions within public administration, private and public planning institutions, in private consulting businesses, NGOs, aside from positions in educational institutions. Our candidates have previously settled into all the mentioned positions.

### 4. Entry Qualifications

*1: International Students (excluding students from Nordic countries)* Students are required to have a B.Sc/ B. Engg/ BA university degree preferably in Urban Planning, Architecture or Civil Engineering. Candidates with a BA degree in Social Sciences that are relevant to the field of Planning such as Geography, Sociology, Cultural Studies etc in combination with 2 – 5 years work experience in Urban Planning will also be considered for admission.

*2: Students from Nordic countries:* Equivalent to those for international students. Nordic students may also apply on the basis of exams in relevant areas from the University Colleges (høgskolene).

*English Language Requirements:*

TOEFL Score 500/170

IELTS mark 5.0

### 5. Studies at other universities

Candidates may spend one of the four semesters as exchange student at another university on the condition that the courses taken are equivalent of those taught at our course.

### 6. Contacts

For further information on admission and administrative matters: [studadm@ab.ntnu.no](mailto:studadm@ab.ntnu.no).

For information on academic matters: [hans.skotte@ntnu.no](mailto:hans.skotte@ntnu.no) or [hans.c.bjonness@ntnu.no](mailto:hans.c.bjonness@ntnu.no)

**EMNETABELL - MASTER OF SCIENCE IN URBAN ECOLOGICAL PLANNING 2011/2012****Compulsory core courses:**

Semester:	Subject no.:	Title:	Autumn	Spring
1.sem	AAR4525	Urban Ecological Planning in Developing Countries. Project work	15 Sp	
1.sem	AAR4816	Urban Ecological Planning. Method	7,5 Sp	
1.sem	AAR4820	Urban Ecological Planning. Theory	7,5 Sp	
2.sem		Electives (see list)		7,5 Sp
2.sem		Electives (see list)		7,5 Sp
2.sem	AAR 5305	Urban Ecological Planning in Diverse Cultures		7,5 Sp
2. sem	AAR5250	Preparation for fieldwork		7,5 Sp
3.sem	AAR5200	Processing Field Study Data	15 Sp	
3.sem	FP4350	Planning theory and planning process skills	7,5 Sp	
3. sem		Electives (see list)	7,5 Sp	
4.sem	AAR5400	Master In Urban Ecological Planning		30 Sp

**Electives:**

Subject no.	Title:	Note	Autumn	Spring
AAR8100	Housing Theory and History	1	7,5 Sp	
GEOG3505	Landscape and Planning	1	15 Sp	
GEOG3506	Geography, Health and Development	1	7,5 Sp	
AAR4944	Planning for Sustainability and Development	2		7,5 Sp
AAR5260	GIS in Urban Planning			7,5 Sp
AAR5270	Globalisation and Urban Development			7,5 Sp

1)

**Autumn:**

Elective courses offered during the autumn can only be selected if a study plan tailored to the M.Sc. thesis subject is agreed with the Faculty, and recommended by the M.Sc. thesis supervisor and course responsible.

2)

**Spring:**

Elective courses amounting to 15 Sp shall be selected from the above list

The subject description can be found at <http://www.ntnu.no/studier/sokemne>

# **SÆRBESTEMMELSER – ADDITIONAL REGULATIONS**

## **MASTER OF SCIENCE IN SUSTAINABLE ARCHITECTURE**

### **– Towards a zero emission built environment**

#### **1. Learning Aims**

Participants in the international MSc programme for Sustainable Architecture will learn to identify and apply the correct measures and resources to design high-quality, cost effective architecture that contributes towards achieving a zero emission built environment.

In a global and European perspective, buildings are accountable for about 40 % of all GHG emissions. IPCC reports point to measures in the building sector as being the most economical (when compared to other important sectors).

The MSc programme aims to educate and train building professionals in the use and development of competitive methods and solutions for existing and new buildings that will contribute to lowering GHG emissions related to the production, use, management, and demolition of architecture in a life-cycle perspective. The Master programme encompasses residential, commercial and public architecture as well as its effect on the urban and rural built environment.

#### **2. Course Structure**

The curriculum consists of 3 consecutive semesters with theory and project courses, and a fourth semester during which the participants write their MSc thesis. Throughout the two years of the MSc programme, a holistic perspective stresses the many architectural expressions and possibilities encompassed within a zero emission built environment. Within each of the theory and project courses, high demands are made towards integrated design strategies to ensure usability and synergy of the design with its surroundings and users. The students are continuously trained in interdisciplinary co-operation in order for them to integrate this integrated design method in their professional practice.

- Semester 1: Concepts and strategies related to energy efficient, sustainable and zero emission buildings and built environment (theory); Climate and Built Form (theory); Project course
- Semester 2: Energy systems and services and their integration in architectural design (theory); Sustainable building materials and components (theory); Project course
- Semester 3: Use and operation of zero emission buildings (theory); Elective Course (theory – to be agreed upon with supervisor and course coordinator); Project course
- Semester 4: Master thesis

#### **3. Career Prospects**

The MSc programme in Sustainable Architecture lies in the forefront of research, innovation and implementation related to reducing GHG emissions in architecture which the students will be able to transfer into their practice as building professionals. The continuous focus on integrated design methodology will enable the students to perform in any building design team, both as co-worker and leader.

The programme's close link to the interdisciplinary Research Centre on Zero Emission Buildings ensures close contact with State-of-the-Art research and practice in Norway and abroad with whom the students will be in contact during their education: education and research institutions; producers of materials and products for the building industry; contractors, consultants, architects; trade organisations; public administration; public and private construction and property management; and users. Among the international partners of the Research Centre are VTT (Finland), Chalmers (Sweden), Fraunhofer (Germany), TNO (The Netherlands), LBL and MIT (USA), University of Strathclyde (Scotland), and Tsinghua University (China).

#### **4. Entry Qualifications**

A 3-year Bachelor Degree in Architecture, Engineering or Urban Planning. Students with a background in other relevant fields may be considered for admission as well, after discussion with the MSc coordinator and Advisory Board.

English Language Requirements: TOEFL Score 500/170; IELTS mark 5.0

#### **5. Studies at other universities**

Students may spend one of the four semesters as exchange student at another university on the condition that the courses taken are equivalent to the programme at NTNU.

#### **6. Contacts**

For further information on admission and administrative matters: [studadm@ab.ntnu.no](mailto:studadm@ab.ntnu.no).

For information on academic matters: [annemie.wyckmans@ntnu.no](mailto:annemie.wyckmans@ntnu.no).

## EMNETABELL - MASTER OF SCIENCE IN SUSTAINABLE ARCHITECTURE 2011/2012

Semester	Subject no.:	Title:	Autumn	Spring
1 <sup>st</sup> semester	AAR4532	Climate and Built Form Design Project	15 Sp	
1 <sup>st</sup> semester	AAR4833	Concepts and Strategies in Sustainable Architecture	7,5 Sp	
1 <sup>st</sup> semester	AAR4832	Climate and Built Form	7,5 Sp	
2 <sup>st</sup> semester	AAR4616	Integrated Energy Design Project		15 Sp
2 <sup>st</sup> semester	AAR 4926	Integrated Energy Desing		7,5 Sp
2 <sup>st</sup> semester	AAR4907	Sustainable Building Materials and Components		7,5 Sp
3 <sup>st</sup> semester	AAR4546	Design of Zero Emission Buildings	15 Sp	
3 <sup>st</sup> semester	AAR4817	Use and Operation of Zero Emission Buildings	7,5 Sp	
3 <sup>st</sup> semester		Elective Course	7,5 Sp	
4 <sup>st</sup> semester	AAR4993	Master Thesis		30 Sp

## Electives:

Subject no.	Title:	Note	Autumn	Spring
Subject may be thought in english				
BI2050	Biological Resources		7,5 Sp	
TVM4162	Industrial Ecology		7,5 Sp	
AAR4820	Urban Ecological Planning. Theory		7,5 Sp	
AAR4850	Principles in Lighting		7,5 Sp	
AAR4863	Off-site Fabrication and Building Info Modeling		7,5 Sp	7,5 Sp
AAR4816	Urban Ecological Planning. Method		7,5 Sp	
TMM4225	Engineering Collaboration in Distributed Teams		7,5 Sp	
AAR4873	Sections	1	7,5 Sp	
Thought in norwegian				
FP4100	Arkitektur og stedsforming		7,5 Sp	
EP0100	Energifremtider og miljøvisjoner		7,5 Sp	
HFEL0006	Energi, miljø og samfunn		7,5 Sp	
SFEL2000	Samfunnsfaglige persp på naturressursforvalt		7,5 Sp	7,5 Sp
SANT2006	Kultur, natur og miljø		7,5 Sp	
TBA4155	Prosjektplanlegging og analyse		7,5 Sp	
TBA4160	Bygningsfysikk, grunnkurs		7,5 Sp	
TBA4135	Organisasjon og økonomi I BA-prosjekt		7,5 Sp	
TBA4122	Bygningsmaterialer		7,5 Sp	
GEOG1000	Menneske og sted I		7,5 Sp	
TMM4220	Innovasjon		7,5 Sp	
TIØ4258	Teknologiledelse		7,5 Sp	7,5 Sp
TPD4142	Designntenkning		7,5 Sp	
FI1105	Etikk		7,5 Sp	

The subject description can be found at <http://www.ntnu.no/studier/sokemne>

1) Emnet undervises ikke i studieåret 2011/2012

## SÆRBESTEMMELSER – BACHELORSTUDIET I BILLEDKUNST (BFA)

Bachelorutdanningen i billedkunst ved NTNU, Kunstakademiet i Trondheim, er et treårig grunnleggende profesjonsstudium for utdanning av billedkunstnere. Studieprogrammet er normert til 180 studiepoeng. Bestått eksamen gir rett til graden Bachelor i billedkunst (Bachelor of Fine Art).

### 1. Læringsmål:

Bachelorstudiet skal gi en utdanning hvor studentene utvikler basiskunnskaper i kunstneriske prosesser og sikrer en bredde i studentenes forståelse av hele billedkunstfeltet. Videre skal studenten gjennom fordypning i egne kunstneriske prosesser utvikle et kunstnerisk språk og med støtte fra lærere og gjestelærere med variert kunstnerisk orientering og bakgrunn få anledning til å utforske og utfordre, til å samle kunnskap, reflektere og handle. Undervisningen er forankret i et bevisst og klart idemessig reflektert teorigrunnlag som skal samsvare med den kunstneriske praksis.

Studentens kunstneriske og personlige utvikling står i fokus gjennom hele utdannelsen og undervisningen er basert på en utvikling av en felles forståelse for både studentens og lærerens intensjoner i forhold til veiledningssituasjonen.

### 2. Hovedprofiler/studieløp

Du blir ikke tatt opp til en spesiell avdeling. Du beveger deg fritt mellom fagområder, og studentene samarbeider på tvers av årskullene. Bachelorstudiet i billedkunst er prosjektorientert. Det stilles store krav til din deltakelse – og til din selvstendighet. Til tross for den tilsynelatende åpenheten i strukturen, er det en stram underliggende struktur. Studentene evalueres kontinuerlig. Du vil få mulighet til å stille ut arbeidene dine flere ganger i løpet av året. Din kunstneriske og personlige utvikling står i fokus gjennom hele utdannelsen. Undervisningen er basert på en utvikling av en felles forståelse for både din og lærerens intensjoner i forhold til veiledningssituasjonen.

#### Studieløp

Bachelorstudiet er treårig, og gir tilsammen 180 studiepoeng. Det foretas en halvårlig intern vurdering av studentene basert på samtaler mellom hovedlærer og student, gjennomgang av arbeider, tilstedeværelse på atelier samt deltagelse på studentutstillingene. Deltagelse på åpent akademi i høstsemesteret og semesterutstilling i vårsemesteret med påfølgende gjennomgang er obligatorisk.

Førsteåret er preget av tekniske innføringskurs på akademiet, felles studietur og felles innføringsemner ved NTNU (ex.phil og perspektivemne). Førsteårsstudentene har en felles studiereise i begynnelsen av første semester som har som mål å gi en felles plattform og referanseramme. Det er også tid til å utvikle sitt eget arbeid.

Ex.phil: Det gis et eget undervisningsopplegg i emnet ved akademiet. Emnet skal gi studentene kunnskap og ferdigheter til å reflektere over sin egen kunstneriske praksis og se den i en større kulturell og teoretisk sammenheng. Dette gjøres ved at utvalgte emner fra filosofi- og kulturhistorien kobles til nåtidige diskusjoner og praksisformer i kunsten og vitenskapsteorien. Perspektivemne: Studentene velger mellom en rekke ulike fag som tilbys ved andre fakulteter ved NTNU, f.eks. retorikk, medisin eller programmering.

Andreåret gir større muligheter til å konsentrere seg om eget arbeid. Dette året er det mulig å utveksles til akademier i Norden eller Europa via Nordplus/Kuno eller Socrates/Erasmus. For mer informasjon se: [http://www.ntnu.no/studier/studier\\_i\\_utlandet](http://www.ntnu.no/studier/studier_i_utlandet)  
Tredjeåret avsluttes med en felles offentlig utstilling i Galleri KIT. Studentene planlegger og gjennomfører utstillingen i samarbeid med en intern koordinator. Utstillingen blir vurdert av en ekstern sensor, og betraktes som avgangseksamen. Etter fullført og bestått utdanning utstedes bachelorgrad.

### 3. Kontaktinformasjon om studiet

For informasjon om studiet gå inn på [www.kit.ntnu.no](http://www.kit.ntnu.no)

### 4. Opptak til studiet

Det kreves ikke generell studiekompetanse for å søke om opptak til bachelorstudiet, men det er ønskelig med relevant bakgrunnskunnskap, helst fra en heltids kunsthøgskole. For opptak til Kunstakademiet i Trondheim kreves det at man behersker et nordisk språk, se NTNUs språkkrav:

<http://www.ntnu.edu/studies/langcourses/norwegianlanguagerequirements>

Opptaket skjer i to faser:

#### 1. Førsteopptak

Søknaden skal inneholde søknadsskjema, dokumentasjonsskjema, dokumentasjon av arbeider og bekreftede kopier av vitnemål og attester.

Søknadsfristen er 15. mars (poststemplett).

Søknadsmateriale sendes til:

Kunstakademiet i Trondheim, NTNU

7491 Trondheim

#### 2. Opptaksprøve

På grunnlag av det innsendte materialet vil ca 40-50 søkere bli innkalt til opptaksprøve og intervju i en uke, (mandag til fredag), vanligvis i slutten av mai. Det gis ingen oppgaver. Kandidatene står fritt til å bruke akademiets verksteder forutsatt at de behersker det tekniske utstyret. Kandidatene får teknisk hjelp og støtte fra studentassistenter og akademiets tekniske personale. Søkerne blir innkalt til en uformell samtale med opptakskomiteen under opptaksuka. Opptakskomiteen består av akademiets faste lærere og en studentrepresentant. Komiteen følger arbeidsprosessen under hele uka, og lørdag foretas en helhetsvurdering basert på innsendt materiale, intervju, arbeidsprosess og resultat fra opptaksuka. Akademiet beholder dokumentasjon fra innkalte søkere til opptaket er avgjort. Opptaket kunngjøres lørdag i opptaksuka.

Søknadsinformasjon og søknadsskjema finnes på <http://www.kit.ntnu.no>

### 5. Generelle bestemmelser om emnevalg/utdanningsplan

For studenter som er tatt opp til studier på 60 studiepoeng eller mer, skal utdanningsplan inngås mellom studenten og fakultetet innen utløpet av første semester. En utdanningsplan er en gjensidig avtale mellom den enkelte student og NTNU. Frist for bekreftelse av utdanningsplanen er 15. september for høstsemesteret og 15. februar for vårsemesteret. Valg av emner i alle årskurs foregår elektronisk ved registrering i "Utdanningsplanen" på Studentweb.

### 6. Frister

#### Generelle frister for studieåret

- |               |                                                                                                                                                                                                           |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 15. september | Frist for å bekrefte utdanningsplanen for høstsemestrene og oppmelding til eksamen - obligatorisk deltagelse i "Åpent akademi" med påfølgende gruppegjennomgang.                                          |
| 15. februar   | Frist for å bekrefte utdanningsplanen for vårsemestrene og oppmelding til eksamen obligatorisk deltagelse i semesterutstilling med påfølgende gruppegjennomgang. 6. semester deltagelse i BFA utstilling. |

### 7. Studiekalender 2011-2012

Før hvert semester settes det opp en foreløpig semester plan som legges ut på vår nettside [www.kit.ntnu.no](http://www.kit.ntnu.no)

#### Høstsemesteret

Immatrikulering	16.august
Første felles informasjonsmøte	29. august
Introuker for 1.BFA	uke 33-34-35
Førsteårsprosjekt	uke 34-35
Åpent Akademi - semestereksamen	1. til 4.desember
Gjennomgang - semestereksamen	5. til 7. desember

Ukeplaner utarbeides innen informasjonsmøtene kl 1300 hver mandag, ved disse møtene er det forventet fremmøte av alle studenter.

#### Vårsemesteret

Oppstart	2. januar
Første felles infomøte	9.januar
Semesterutstilling med gjennomgang	26. til 28. mars
BFA utstillings Åpning	18.april
MFA utstillings Åpning	5.mai

Ukeplaner utarbeides innen informasjonsmøtene kl 1300 hver mandag, ved disse møtene er det forventet fremmøte av alle studenter.



## EMNETABELL – BACELOR I BILLEDKUNST 2011/2012

## 1. – 3. årskurs

Emnenr	Emnetittel	Anm.	Høst	Vår	Sum Sp
<b>1. årskurs</b>					
BK1160	Introduksjon til fagstudiet		22,5 Sp		22,5 Sp
	Perspektivemne	1	7,5 Sp		7,5 Sp
EXPH0002	Examen philosophicum	1		7,5 Sp	7,5 Sp
BK1200	Atelierarbeid			22,5 Sp	22,5 Sp
<b>2. årskurs</b>					
BK2300	Kunst utvikling 1		30 Sp		30 Sp
BK2450	Kunst utvikling 2			30 Sp	30 Sp
<b>3. årskurs</b>					
BK2500	Kunst utvikling 3		30 Sp		30 Sp
BK2600	BFA utstilling			30 Sp	30 Sp

## 1. Valgfritt høst eller vår

Alle emnebeskrivelser finnes på <http://www.ntnu.no/studier/sokemne>

## Følgende perspektivemner tilbys:

Emne:	Emnetittel	Semester
MFEL1010	Innføring i medisin for ikke-medisinere	H/V
MFEL1050	Innføring i idrettsfysiologi	V
TDT4105	Informasjonsteknologi, grunnkurs	H
IT1102	Informasjonsteknologi, grunnkurs	V
TM0100	Kommunikasjonsteknologi i finformasjonsnett	V
MA0601	Matematikk for ikke-matematikere	H
ST0202	Statistikk for samfunnsvitere	H
TTK4220	Ikke-tekniske systemers dynamikk	H
MUSV2019	Afrika: Musikk, kultur og historie	H
FRA0501	Fransk I	H
FRA0502	Fransk II	H/V
ITA0501	Italiensk I	H/V
ITA0502	Italiensk II	H/V
JAP0501	Japansk I	H
JAP0502	Japansk II	V
TYSK0501	Tysk I	H
TYSK0502	Tysk II	H/V
SPA0501	Spansk I	H
SPA0502	Spansk II	H/V
KINxxxx	Kinesisk kulturkunnskap (1)	H
SPRÅK1200	Fremmedspråk og samfunn	H
HFEL0005	Innovasjon, kunnskap og kommunikasjon I	H
HFEL0006	Energi, miljø og samfunn	H
KULT2203	Ting, natur og tegn I	V
KULT2202	Perspektiver på kjønn I	V
KULT2207	Gender and Norwegian Culture. Paradoxes of Equality I (engelskspråklig)	H
FI1101	Samtidens filosofi	H
FI3107	Bioteknologi og etikk	H
FI5205	Corporate Responsibility and Ethics (engelskspråklig)	H
FI5206	Technology for a Good Society	H
MV1000	Bildeanalyse (medievitenskap)	H
KUH1000	Introduksjonsemne (kunsthistorie)	H
LING1111	Syntaks	V
LING1112	Fonologi	V
LING1113	Semantikk	V
LING1114	Pragmatikk	V

HFEL0004	Retorikk	V
HFEL0010	Introduction to Norwegian History (engelskspråklig)	H
NORD2308	Språkstruktur og kommunikasjon	V
NORD1108	Nordisk litteraturhistorie	V
HLS0001	Psykosomatikk	H
SANT0001	Kulturforståelse og internasjonalanlisering	H
SANT0002	Psykologisk antropologi	H/V
SFEL2000	Samfunnsfaglige perspektiver på naturressursforvaltning	H/V
POL1004	Globalisering: Norge i det internasjonale samfunn	H
POL1005	Vurdering av politisk risiko	H
POL1006	Japansk kultur og politisk-økonomiske system	H
POL1008	Øst-Asia: Internasjonal politikk	H
POL1009	Amerika i verden (nytt emne med ubekreftet kode)	H
SOS1012	Gruppeprosesser, lagutvikling og deltakelse	H
PED1000	Pedagogikk og den moderne barndom	H
EP0100	Energifremtider og miljøvisjoner	H
TPD4142	Design Thinking	H
TMM4220	Innovasjon	H
TMM4225	Ingeniørrettet samhandling i distribuerte team	H
TVM4162	Industriell økologi	H
GEOL1003	Geologi og miljøet	H
BI2050	Biologiske ressurser	H

(1) Emnet i kinesisk er under planlegging

Alle emnebeskrivelser finnes på <http://www.ntnu.no/studier/sokemne>

# SÆRBESTEMMELSER – MASTERSTUDIET I BILLEDKUNST (MFA)

## 1. Læringsmål

Studiet gir grunnlag for:

- selvstendig kunstnerisk aktivitet på nasjonalt og internasjonalt nivå
- engasjement i kritisk praksis, diskusjon og refleksjon om samtidskunst.
- fordypning i kunstnerisk utviklingsarbeid, for eksempel som kunststipendiat.
- virksomhet på ulike samfunnsområder som innebærer behov for kunstnerisk, konseptuell, kommunikativ, sosial og estetisk kompetanse.
- initiativ til og deltakelse i tverrfaglige og tverrkunstneriske prosjekter og arbeidsfelleskap
- opprette og drive ulike prosjekter og kunstnerinitiativer.

## 2. Hovedprofiler/studieløp

### Studieplanens faglige profil

Studenten skal gjennom ulike erfaringer og læringssituasjoner utvikle sin egen kunstneriske integritet og profesjonalitet. KIT legger vekt på en dynamisk struktur for studieplanen, som skal være åpen for dialog og refleksjon. Skiftende strømninger i samtidskunsten og kulturelle endringsprosesser gjenspeiles i programmet, samtidig som KITs faglige, pedagogiske og interdisiplinære profil videreføres. Studentenes kunstneriske arbeid og interessefelt står i sentrum for den individuelle undervisningen og er med på å prege programmet, sammen med KITs faglige satsingsområder.

### **Semesterstruktur 1. og 2. semester**

Hvert studieår består av 2 semestre. Hvert semester består av 30 studiepoeng. I 2. semester skal masterstudentene ved MFA gjennomføre "Ekspert i team" som er et obligatorisk emne. Det anbefales at studentene melder seg på til et av intensive kursene av 3 ukers varighet.

### **Semesterstruktur 3. og 4. semester**

I 3. og 4. semester arbeides i hovedsak mot avslutningsutstillingen i Trondheim Kunst museum.

### Studieprogrammet gir

- Kunnskap om og støtte til utvikling og realisering av eget kunstnerisk arbeid.
- Informasjon om aktuelle arbeidsmetoder og produksjonsprosesser.
- Innsikt i samtidskunsten på grunnlag av analytisk, kritisk tenkning og diskusjoner med basis i et tverrfaglig teoretisk perspektiv og bevissthet i forhold til samtiden.
- Introduksjon til kulturelle og globale endringsprosesser.
- Perspektiver på kunsten og kunstnerens rolle
- Muligheter for tverrfaglig samarbeid
- Profesjonsforberedende praktisk erfaring med formidling og presentasjon
- Profesjonsforberedende kunnskap innen prosjektarbeid, økonomi og administrasjon.

I tillegg tilbyr vi et tverrfaglig prosjekt "Kunst og fellesskapets rom", for kunst- og arkitektstudenter som utforsker forholdet mellom kunst og offentlige rom gjennom presentasjoner, diskusjoner og praktiske prosjekter.

## 3. Kontaktinformasjon om programmet

For informasjon om programmet gå inn på URL [www.ntnu.no/studier/billedkunst/master](http://www.ntnu.no/studier/billedkunst/master)

## 4. Opptakskrav

For å bli tatt opp på MFA- programmet, må man ha kvalifikasjoner tilsvarende en BFA i visuell kunst. Dette innebærer at søkeren ved opptak har utviklet en selvstendig kunstnerisk aktivitet. Søkeren vurderes ut fra innsendt dokumentasjon av kunstneriske arbeider og en skriftlig motivasjon eller prosjektbeskrivelse for studiet. For opptak til Kunsthøgskolen i Trondheim kreves det at man behersker et nordisk språk, se NTNUs språkkrav:

<http://www.ntnu.edu/studies/langcourses/norwegianlanguagerequirements>

Søknadsfrist 1.februar

## 5. Generelle bestemmelser om emnevalg/utdanningsplan

For studenter som er tatt opp til studier på 60 studiepoeng eller mer, skal utdanningsplan inngås mellom studenten og fakultetet innen utløpet av første semester. En utdanningsplan er en gjensidig avtale mellom den enkelte student og NTNU. Frist for bekreftelse av utdanningsplanen er 15. september for høstsemesteret og 15. februar for vårsemesteret. Valg av emner i alle årskurs foregår elektronisk ved registrering i Utdanningsplanen på Studentweb.

## 6. Frister

### Generelle frister for studieåret

- 15. september Frist for å bekrefte utdanningsplanen i høstsemesteret og oppmelding til eksamen - for studenter i 1. og 3. semester - obligatorisk deltakelse i "Åpent akademi" med påfølgende gruppegjennomgang.
- 15. februar Frist for å bekrefte utdanningsplanen i vårsemesteret og oppmelding til eksamen - 2.semester - obligatorisk deltakelse i semesterutstilling med påfølgende gruppegjennomgang. 4. semester deltakelse i MFA utstilling.

## 7. Ekspert i Team

Intensjonen med det tverrfaglige prosjektemnet Ekspert i Team (EiT) er å forberede studentene på tverrfaglig samarbeide i yrkeslivet. Studentene skal gis trening i å anvende sin fagkunnskap på faglige utfordringer i samfunnet. Studenten skal utvikle innsikt, ferdigheter og holdninger slik at studentgruppen kan kommunisere faglig og løse en tverrfaglig problemstilling. Hver student går inn i samarbeidet som ekspert på sitt fagfelt. Gjennom gruppearbeidet skal studenten utvikle innsikt i egen faglig kompetanse og gruppeatferd, og kunne bruke den i samarbeid med andre. Ekspert i Team (EiT) er obligatorisk. Mer informasjon om Ekspert i Team finnes på hjemmesiden til emnet: [www.ntnu.no/eit](http://www.ntnu.no/eit)

**8. Masterutstillingen**

MFA-programmet avsluttes med en større utstilling med katalog og internettpresentasjon.

**9. Utsveklingsordning**

Det kan søkes om utveksling i vårsemesteret 1. året.

For mer informasjon om studier i utlandet under utveksling på [http://www.ntnu.no/studier/studier\\_i\\_utlandet](http://www.ntnu.no/studier/studier_i_utlandet)

Eller kontakt administrasjonen ved KIT.

**10. Studiekalender 2011-2012**

Før hvert semester settes det opp en foreløpig semester plan som legges ut på vår nettside [www.kit.ntnu.no](http://www.kit.ntnu.no)

Høstsemesteret

Immatrulering	16. august
Første felles informasjonsmøte	29. august
Introduksjonsworkshop	uke 35

Åpent Akademi - semestereksamen	1. til 4. desember
Gjennomgang - semestereksamen	5. til 7. desember

Ukeplaner utarbeides innen informasjonsmøtene kl 1300 hver mandag, ved disse møtene er det forventet fremmøte av alle studenter.

Vårsemesteret

Oppstart	2. januar
Første felles infomøte	9. januar
Semesterutstilling med gjennomgang	26. til 28. mars

BFA utstilling Åpning	18. april
MFA utstilling Åpning	6. mai

Ukeplaner utarbeides innen informasjonsmøtene kl 1300 hver mandag, ved disse møtene er det forventet fremmøte av alle studenter.

**EMNETABELL – MASTER I BILLEDKUNST 2011/2012****Emnekombinasjon Billedkunst****1.årskurs**

Emnenr	Emnetittel	Høst	Vår	Sum
BK3150	Avansert kunst arb 1	30 Sp		30 Sp
BK3151	Avansert kunst arb 2		22,5 Sp	22,5 Sp
	EiT *		7,5 Sp	7,5 Sp
<b>2. årskurs</b>				
BK3300	Masterutstilling	30 Sp	30 Sp	60 Sp

**Emnekombinasjon Billedkunst med Kunst og Fellesskapets rom****1.årskurs****Alternativ 1**

Emnenr	Emnetittel	Høst	Vår	Sum
BK3170	Kunst og felles rom	15 Sp		15 Sp
BK3171	Kunst og felles teori	7,5 Sp		7,5 Sp
BK3152	Avansert kunst arb 3	7,5 Sp		7,5 Sp
BK3220	Kunst og felles rom		15 Sp	15 Sp
	EiT *		7,5 Sp	7,5 Sp
BK3221	Kunst og felles teori		7,5 Sp	7,5 Sp

**Alternativ 2**

Emnenr	Emnetittel	Høst	Vår	Sum
BK3150	Avansert kunst arb 1	30 Sp		30 Sp
BK3220	Kunst og felles rom		15 Sp	15 Sp
	EiT *		7,5 Sp	7,5 Sp
BK3221	Kunst og felles teori		7,5 Sp	7,5 Sp

**Alternativ 3**

Emnenr	Emnetittel	Høst	Vår	Sum
BK3170	Kunst og felles rom	15 Sp		15 Sp
BK3171	Kunst og felles teori	7,5 Sp		7,5 Sp
BK3152	Avansert kunst arb 3	7,5 Sp		7,5 Sp
BK3151	Avansert kunst arb 2		22,5 Sp	22,5 Sp
	EiT *		7,5 Sp	7,5 Sp

**2.årskurs**

Emnenr.	Emnetittel	Høst	Vår	Sum
BK3350	Masterutstilling	15 Sp	30 Sp	45 Sp
BK3170	Kunst og felles rom	15 Sp		15 Sp

\* EiT er normalt obligatorisk i alle masterstudier og profesjonsstudier ved NTNU. Landsbytemaene annonseres på [www.eit.ntnu.no](http://www.eit.ntnu.no)

Alle emnebeskrivelser finnes på <http://www.ntnu.no/studier/sokemne>

## EMNER SOM FAKULTET FOR ARKITEKTUR OG BILLEDKUNST UNDERVISER FOR ANDRE FAKULTET

Emnenr.	Emnetittel	Merknad
AAR1000	Arkitekturhistorie	Undervises ikke i studieåret 2011/2012
AAR1050	Formgivning	
AAR4203	Form og farge gk 1A	
AAR4204	Form og farge gk 1B	
AAR4207	Form og farge gk 2	
AAR4210	Fys miljøplanlegging	
AAR4215	Fys detaljplanlegging	
AAR4220	Fys oversiktsplanlegging	
AAR4225	Samord areal/transp	
AAR4234	Byplan bærek utv vk	
AAR4235	Økonomi verdiskap	Undervises ikke i studieåret 2011/2012
BK1000	Grafiske teknikker (vår)	
BK1050	Grafiske teknikker (høst)	

Alle emnebeskrivelser finnes på <http://www.ntnu.no/studier/sokemne>